

Foto: L. Synaková

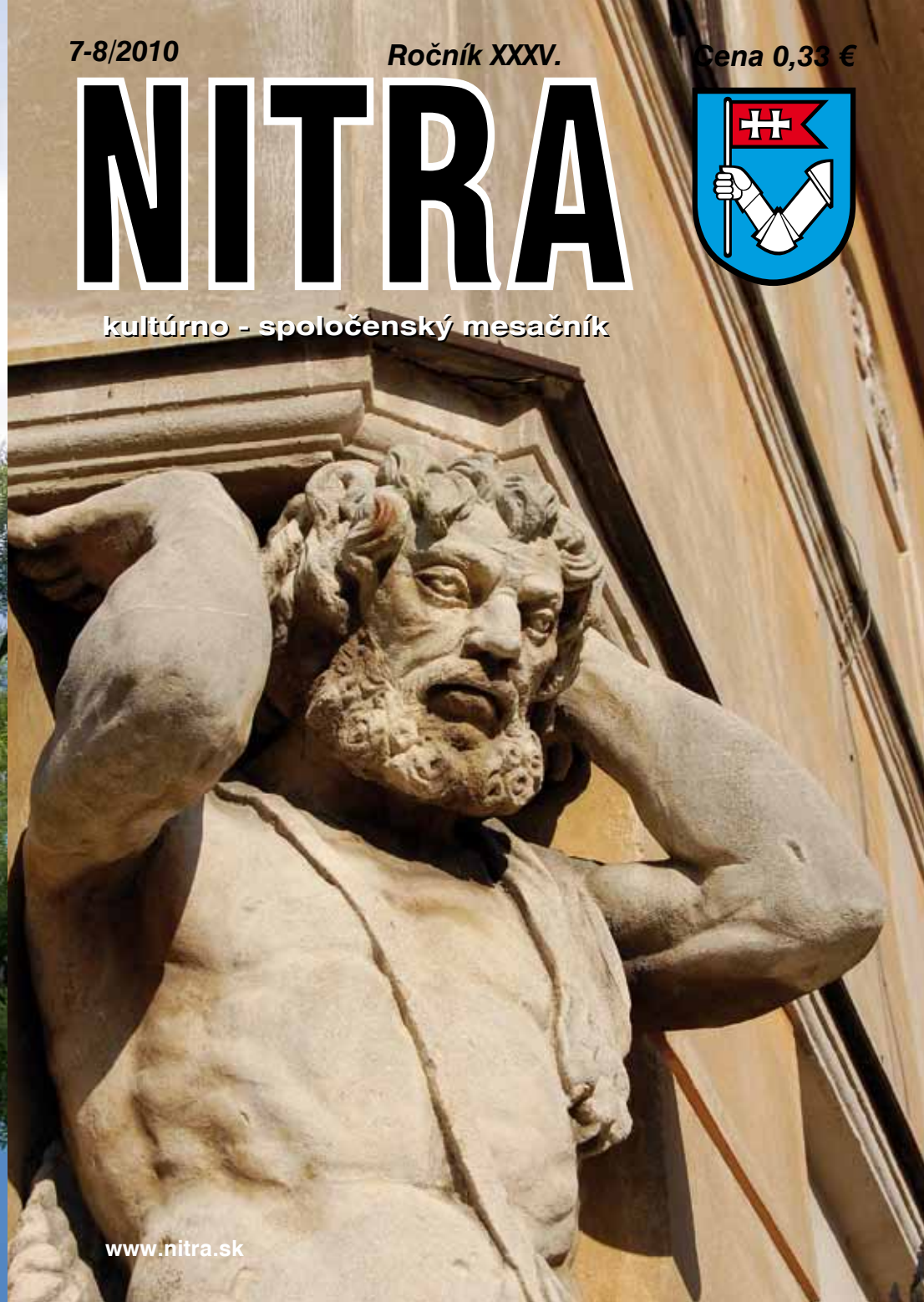
7-8/2010

Ročník XXXV.

Cena 0,33 €

NITRA

kultúrno - spoločenský mesačník

www.nitra.sk

Nové vlaky pre pohodlie na koľajniciach

Rýchle a bezpečné cestovanie komfortným vlakom len málokto odmietne. Vďaka Operačnému programu Doprava sa na železničných tratiach Slovenska, najmä smerom na Trenčín, Žilinu a na Košice, čoskoro objavia moderné poschodové vlaky, ktoré spĺňajú súčasné nároky.

Komfort, vysoká miera bezpečnosti, technická priateľnosť k telesne postihnutým a k matkám s deťmi, ekologická ohľaduplnosť – moderné vlaky pre modernejšie slovenské železnice.

Naša cesta k cieľu

www.mdpt-opd.sk

Operačný program Doprava je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a z Kohézneho fondu.

OPD
DOPRAVA 2007-2013
operačný program

Nitra na snímkach z minulosti

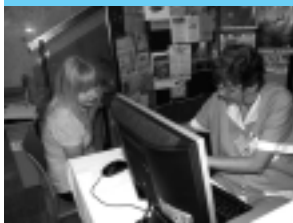

Číslo 35, z 31. augusta 1940 obrázkového, spoločenského, kritického týždenníka NOVÝ SVET prinieslo na svojich stranách fotoreportáž z Dožinkových slávností v Nitre. Do redakcie nám ich priniesol spolupracovník Mikuláš Gál.

NITRA

OBSAH

**5 Dni zdravia mali
priviesť Nitranov
k zdravšiemu
životnému štýlu**

**27 Čiary básne
Jozefa Leikerta**

**35 Myšlienky
Milana Rastislava
Štefánika**

**K fotografii na titulnej strane:
Corgoň je určite najznámejšia
socha v Nitre.**

Foto: Ludmila Synková

Milí Nitrania!

Každý národ má svojich hrdinov, osobnosti, ktoré sa zapísali zlatým písmom do jeho histórie, ktoré určili smer jeho vývoja na dôležitých dejinných križovatkách, v dôležitých dobách vedeli na seba prevziať veľkú zodpovednosť, priniesť odriekanie a obeť. Aj Nitra priniesla Slovensku takéto osobnosti, o ktorých sa učí v škole každé dieťa. Osobnosti, ktorých odkaz zostáva natrvalo vrytý hlboko v srdciach ľudí.

Nejeden z nás začal spoznávanie histórie slovenského národa pri kapitole o Veľkomoravskej ríši a cyrilometodskej tradícii. Súčasne archeologické výskumy túto skutočnosť len potvrdzujú, keď práve na našom území je najväčšia koncentrácia veľkomoravských hradísk na Slovensku. A práve historický význam Nitry je s týmito symbolmi začiatkov slovenského národa naveky spätý. Nitra je pulzujúcim mestom, svetlým bodom na mape Slovenska, kde sa história, tradičná kultúra a časom overené hodnoty spájajú s modernosťou, rozvojom a žičlivou perspektívou.

Včase, keď sa stále aktívnejšie zapájame do sietí európskej spolupráce a multikultúrneho prostredia, je zachovávanie národných špecifík mimoriadne dôležité. Aj z tohto dôvodu vítam príležitosť, že Nitra sa stáva epicentrom 11. ročníka Matičného svetového festivalu slovenskej mládeže. Niet divu, že si organizátori vybrali pre uskutočnenie festivalu práve naše mesto. V súčasnosti je Nitra jedným z najdôležitejších centier diania na Slovensku a svojimi aktivitami prispieva k lepšiemu poznaniu koreňov slovenského národa. Dúfam, že aj Vy budete Nitru vnímať ako súčasť moderného Slovenska.

Matičný svetový festival slovenskej mládeže je súčasťou mestských slávností s názvom „Nitra, milá Nitra“. Ľudovít Štúr, keď skladal báseň Nitra, milá Nitra iste netušil, aké hodnotné slávnosti sa v tomto meste budú pod týmto názvom organizovať. Nitra má výnimočné postavenie medzi slovenskými mestami. Je to mesto, ktoré bolo prvým sídlom biskupstva na území dnešného Slovenska, mestom, v ktorom bol postavený prvý kresťanský chrám v strednej Európe. Na tieto

pokračovanie na 2. str.

miesta v roku 863 vstúpili sv. Konštantín a Metod, aby sem priniesli písmo, kultúru a vzdelanosť. Kláštor na Zobore je zase spojený s prvými slovenskými mučeníkmi - sv. Andrejom - Svoradom a Benediktom... a takto by sme mohli pokračovať ďalej. Tieto ako aj ďalšie historické fakty svedčia o dôležitom postavení Nitrý pri udalostiach, ktoré

sú pevnou súčasťou našej národnej identity.

Blížiace sa mestské slávnosti Nitra, milá Nitra! S Pribinovýmými a Cyrilo-metodskými slávnosťami dôstojne otvorila kultúrne leto -letnú prehliadku umenia, počas ktorej je pre Nitranov i turistov pripravená rozmanitá ponuka kultúrnych podujatí. Je jednou z mnohých akti-

vít, ktorými sa Mesto Nitra snaží o vytváranie optimálnych podmienok pre rozvoj kultúry so zreteľom na slávnú históriu i na modernú súčasnosť, berúc do úvahy potrebu rozvíjať cestovný ruch a prezentovať Nitru ako moderné európske centrum s pozitívnym vzťahom ku kultúrnemu dedičstvu.

Jozef Dvonč
primátor mesta Nitrý

Terénna sociálna práca na Orechovom dvore žne prvé úspechy

Mesto Nitra získalo koncom minulého roka ocenenie Sociálny čin roka za svoj postoj k riešeniu problematiky Rómov. Ocenené bolo Komunitné centrum Orechov dvor, ktoré bolo zriadené od apríla 2009. Hlavnou úlohou tohto centra je terénna sociálna práca. Svoje aktivity zameriava v prospech obyvateľov 210 obyvateľov. V tejto lokalite

Fond sociálneho rozvoja

žije 210 občanov prevažne rómskeho etnika, (z celkového počtu 264 obyvateľov), z ktorých 15 pracuje, 125 je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Na

Orechovom dvore žije aj 23 detí vo veku do 3 rokov, 19 detí vo veku 4 až 6 rokov, 49 detí vo veku 7 až 14 rokov.

Dôležitou súčasťou práce od začiatku fungovania Komunitného centra bola snaha zapojiť do plánovania aktivít aj obyvateľov Orechovho dvora. Projekt je otvorený: zmluvu o partnerstve a spolupráci s Mestom Nitra podpísali Parlament olašských Rómov Slovenska, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre a Misijná kongregácia služobníc Ducha Svätého.

Primátor Jozef Dvonč si na základe skúseností s riešením rómskej problematiky stojí za slovom, keď tvrdí, že nič sa nemá dávať zadarmo. „O to, čo dostanú,

Detské ihrisko oplotili.

V komunitnom centre absolvovali protidrogové podujatia.

alebo čo im poskytneme, sa nejakým spôsobom musia pričiniť aj ľudia, ktorí sú na pomoc odkázaní, a teda aj Rómovia,“ konštatuje te-rénny pracovník Vladimír Szabo, ktorý postupom času prenikol do spôsobu života Rómov. Orechov dvor je lokalita, kam presunuli bývalých neplatičov z Nitry. Neboli to len Rómovia, ale občania, ktorým sa hovorí - neprispôsobiví. Mesto pre nich postavilo štyri bytovky, teraz nedávno ich rozšírili o ďalších 25 bytov a materskú školu. Samozrejme, v komunitnom centre sú te-rénni sociálni pracovníci.

„Vybudovali sme tu det-ské ihrisko a v súčasnosti prerábame halu, ktorá bude slúžiť na spoločenské využitie. Robíme tak na základe zmluvy s Parla-mentom olašských Rómov Slovenska a malo ísť o komplexnú starostlivosť. V pr-

vom rade mestu ide o to, aby bol v tomto prostredí poriadok. V druhom rade ide mestu tiež o to, aby podchytili najmä deti. Na nich sa dá budovať zmena k lepšiemu. Dá sa povedať, že na Orechovom dvore začali fungovať slušné mravy.

Je to neuveriteľné, ale niektorí ľudia dodržiavajú čis-totu. Vajda nitrianskych olašských Rómov Ladislav Ligač prisľúbil, že pre mes-to odpracujú zadarmo 1000 hodín.

Nezamestnanosť medzi obyvateľmi tejto lokality sa však stále drží na úrovni 99 percent. No predsa sa v tej-to komunite, skrytej pred zrakmi okolitého sveta, niečo zmenilo. Okolie je vyčis-tené, odpadky by ste tu ne-našli. Hoci väčšina miest-nych odmieta pracovať, or-ganizujú tzv. upratovacie čaty. Najmä mladí berú do rúk metly a lopaty. Zázrak? Nie, úradníci zvolili inú reč. Na pomoc si privolali auto-ritu a tou je vajda. „Nás ne-počúvajú,“ hovorí Vladimír Szabo. „Dôležité je pod-chytiť vodcu. Cez neho do-staneme od ľudí presne to, čo chceme.“

pokračovanie na 30. str.

O sociálnych zručnostiach boli Rómom prednášať za-mestnanci Útvaru sociálneho úradu MsÚ v Nitre.

Seniari ocenili pomoc a podporu vedenia mesta Nitra

Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny Viera Tomanová, primátor Nitry Jozef Dvonč a viceprimátor Nitry Štefan Štefek, poslankyňa MsZ v Nitre Renáta Kolenčíková a ďalší významní hostia sa v utorok 25. mája zúčastnili na slávnostnej konferencii dôchodcov - funkcionárov okresných a miestnych organizácií Jednoty dôchodcov Slovenska v Nitre - Janíkovciach.

Zanietených funkcionárov JDS, ktorí neúnavne hýbu dňom v obciach a mestách nášho kraja, privítala predsedníčka nitrianskej KO JDS Oľga Csákayová, ktorá vo februári t. r. vymenila vo funkcii dlhoročného predsedu Roberta Margetina. (od r. 1996.)

Predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku Kamil Vajnorský vo svojom príhovore uviedol, že nitrianska krajská organizácia začala fungovať od marca 1990. Organizácia dnes združuje osem krajských organizácií, 68 okresných a 859 základných organizácií s takmer 75-tisíc členmi.

V súčasnosti JDS pripravuje projekt vzdelávania s Prezídium Policajného zboru SR s cieľom ochrany a zvýšenia bezpečnosti seniorov. Ako uviedol K. Vajnorský, vysoko si vážia spoluprácu so ZMOS, so samosprávami obcí a miest a ďalšími organizáciami.

Na konferencii vystúpili viceprimátor Štefan Štefek a primátor Jozef Dvonč. Obaja deklarovali ohotu spolupráce s nitrianskymi seniormi, pre ktorých začalo mesto s výstavbou domovov dôchodcov.

Podporuje tiež činnosť organizácie a vytvára podmienky pre prácu klubov. Na záver konferencie odovzdali funkcionári JDS primátorovi mesta Nitra Jozefovi Dvončovi, viceprimátorovi Štefanovi Štefekovi (na snímke), poslankyňi Renáte Kolenčíkovej, poslancovi MsZ Ladimírovi Libantovi a ďalším funkcionárom JDS, ako aj starostom obcí Nitrianskeho kraja Pamätné listy Krajskej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska. **Ludmila Synaková**

Foto: autorka

Hasiči o putovný pohár primátora

V nedeľu, 6. júna sa v Nitre - Dražovciach uskutočnil IX. ročník hasičskej súťaže o Putovný pohár primátora mesta Nitra. Zvítazili hasiči z Dobrovoľného hasičského zboru z Topoľčianok, dobrovoľní hasiči z Nitry postavili dve družstvá, ktoré v konkurencii 10 mužstiev skončili na 8. a 9. mieste. Podujatie slávnostne otvoril primátor Nitry Jozef Dvonč, ceny najúspešnejším hasičom odovzdával viceprimátor Nitry Štefan Štefek.

Text a foto: Andrej Jančovič

Unikátne nálezy z výskumov na trase R1 predstavuje výstava v Ponitrianskom múzeu

Tehotná venuša, hrebene a spony

Nálezy z archeologických výskumov na trase rýchlostnej cesty R1 predstavuje výstava v Ponitrianskom múzeu v Nitre, ktorú v utorok, 8. júna, sprístupnili verejnosti. Na vernisáži sa zúčastnil minister dopravy Lubomír Vážny, viceprimátor Nitry Štefan Štefek, podpredsa NSA Ján Vančo, riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay, generálny riaditeľ spoločnosti GRANVIA, a.s. Eric Delobel a ďalší vzácní hostia.

Archeologické výskumy, ktoré prebiehali na všetkých úsekoch prvého projektu - rýchlostná cesta R1 prevažne počas minulého roka (2009), odkryli vzácné archeologické náleziská od doby kamennej až po stredovek. Archeológovia sa do skúmania úsekov trasy Nitra - Selenec, Selenec - Beladice, Beladice - Tekovské

Nemce a severný obchvat Banskej Bystrice pustili ešte počas stavebných prác v roku 2009.

Oblasť, ktorou rýchlostná cesta prechádza, je bohatá na históriu a dalo sa predpokladať, že nálezy budú mať veľký význam. Pozdĺž celej trasy sa okrem rôznych artefaktov, podarilo odkryť časti sídlisk a pohrebísk s osídlením a pochovávaním v rôznych dobách - dokonca od praveku až po stredovek. K najčastejším nálezom na preskúmaných sídliskách patrili úžitková keramika, zvieracie kosti, kamenné nástroje, ale aj predmety dennej spotreby ako sú sekerky, nožičky, prasleny, či kostené ihly, šidlá a hrebene.

Významným prameňom pre štúdium sú podľa riaditeľa Archeologického ústavu SAV v Nitre Mateja Ruttkaya nálezy,

nájdene na pohrebiskách v tesaárskych Mlyňanoch a Čiernych Klačanoch, označované ako hrobová výbava. K najzaujímavejšiemu objavu patrí nález „hromadného pohrebu“ z neskorej doby kamennej, ktorý archeológovia našli v Selenci. Za najunikátnejší objav je považovaný súbor pochádzajúci z výskumu sídliskovej jamy v Beladiciach, v ktorej sa okrem množstva keramiky, kamenných nástrojov, torza ľudskej lebky, našiel fragment hlinenej ženskej plastiky, tzv. venuše.

„Archeologické nálezy potvrdili, že Slovensko je krajina bohatá na históriu. V spolupráci s Archeologickým ústavom SAV sme sa preto rozhodli otvoriť expozíciu z nálezisk, ktoré pochádzajú z jednotlivých úsekov projektu PPP - rýchlostná cesta R1 a sprístupniť ju všetkým záujemcom o dejiny,“ uviedol generálny riaditeľ spoločnosti GRANVIA, a.s. Eric Delobel.

pokračovanie na 6. str.

Výstavu si v sprievode riaditeľa Archeologického ústavu SAV Mateja Ruttkaya prezrel minister dopravy Lubomír Vážny, viceprimátor Nitry Štefan Štefek, podpredsa NSA Ján Vančo a ďalší.

Foto: autorka

dokončenie z 5. str.

Návštevníci na výstave uvidia aj časť rímskej cisárskej sochy z pozláteného bronzu, šperky, prasleny či zaujímavé keramické súbory z Mikovho dvora pri Nitre. Množstvo náleзов pochádza z Beladič v okrese Nitra, kde bol jeden z najrozsiahlejších výskumov. Existovalo tu germánske sídlisko od konca 2. storočia až po polovicu 5. storočia, ktoré sa zaraďuje k najdlhšie fungujúcim sídliskám z tejto doby na našom území a aj rozsahom patrí k najväčším. Väčšina objave-

ných nálezov pochádza z 3. a 4. storočia. Našli tu napríklad bronzové a strieborné spony, rímske mince či železný rímsky stilus čiže písadlo. K ďalším významným nálezom patrí časť rímskej cisárskej sochy z pozláteného bronzu s rozmermi približne 20 krát 15 centimetrov. I keď je to len kúsok plášťa, je to veľmi dôležitý nález, pretože v priestore severne od Rímskej ríše možno len veľmi zriedkavo niečo takéto nájsť. Svedčí to o tom, že Germáni pri výbojoch do Rímskej ríše v nejakom meste rozbili takúto so-

chu, surovinu si podelili a priniesli sem. Zaujímavým objavom bola kapsula na šminky, ktorú ženy nosili zavesenú na krku. Týchto kapsúl nie je v Európe veľa a už sa tešia na jej chemický rozbor.

Výstavu „R1 - Nitra - Tekovské Nemce - Banská Bystrica - Archeologické objavy“ pripravil Archeologický ústav v spolupráci s dodávateľom stavby Granvía Construction s. r.o., Nitrianskym samosprávnym krajom a Ponitrianskym múzeom.

Ludmila Synaková

Dni zdravia mali priviesť Nitranov k zdravšiemu životnému štýlu

Zlepšiť životné podmienky v Nitre a podnietiť záujem obyvateľov mesta o zdravší životný štýl bolo zámerom Dní zdravia, ktoré sa konali v priestoroch Mestského úradu v Nitre. V rámci projektu Zdravé mesto sa počas troch dní mohli občania zapojiť do rôznych aktivít, zameraných na prevenciu pred rôznymi civilizačnými

ochoreniami. Do podujatia sa aktívne zapojila Katedra klinických disciplín a urgentnej medicíny z Fakulty sociálnych vied UKF v Nitre, Zväz diabetikov, SINA, Slovenský zväz telesne postihnutých - základná organizácia č. 13. a ďalší.

S veľkým záujmom verejnosti sa stretli prednášky medicínskych špičiek: MUDr. Ka-

rola Bittera o prevencii osteoporózy a civilizačných ochorení, MUDr. Bohumila Matulu na tému Chrápanie, spánkové apnoe a nevyspatie a primára MUDr. Jozefa Webera na tému Starý človek - doma, alebo v domove dôchodcov? Magdaléna Griesbachová hovorila o význame pohybu v prevencii civilizačných chorôb u starých ľudí s nácvikom jednoduchých cvikov.

V priebehu dňa sa na úrade vykonávali vyšetrenia rizika zlomeniny kostí. V prípade zistenia zníženej mineralizácie kostí a rizika zlomeniny kostí, či výskytu osteoporózy, boli občania odoslaní do Osteocentra v Špecializovanej nemocnici sv. Svorada Zobor, n. o. v Nitre na ďalšie špecializované vyšetrenie a následnú liečbu.

Všeobecná zdravotná poisťovňa zabezpečila meranie očného tlaku, vyšetrenie očného pozadia a kožných znamienok. Všetky uvedené aktivity sa tešili mimoriadnemu záujmu návštevníkov. Na prízemí

MsÚ sa prezentovali aj spoločnosťami, ktoré na trhu ponúkajú rôzne vitamínové doplnky, liečivé bylinky, zdravé varenie a zelenú výživu. „Záujem o zdravie obyvateľov je prioritným cieľom mesta,“ konštatoval primátor J. Dvonč. Nitra patrí medzi zakladajúcich členov Asociácie zdravých miest Slovenska a má vypracovanú koncepciu projektu Zdravé mesto do roku 2010. Ako informovala referentka projektu Zdravé mesto D. Barbaričová, podľa výsledkov je potrebné zlepšiť osvetu v oblasti výživy obyvateľov, obmedziť konzumáciu alkoholických nápojov, ochrániť občanov voči chaotickému stresu a inšpirovať ich k aktívnemu a zdravému starnutiu. (SYN)

Životné jubileum Jozefa Prokeša

Významné životné jubileum, šesťdesiat rokov, oslávil 12. júna bývalý primátor mesta Nitra Jozef Prokeš. Narodil sa v roku 1950 v Nitre, kde vychodil základnú a strednú všeobecnovzdelávaciu školu. Na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave absolvoval štúdium teoretickej fyziky. V roku 1973 získal červený diplom a nastúpil na študijný pobyt a neskôr na internú aspirantúru na Fyzikálnom ústave Slovenskej akadémie vied. Od roku 1982 pôsobil v Závodoch silnoprádovej elektrotechniky, a. s. Louny, Elektroporcelán, závod Čab a po štyroch rokoch sa vrátil do Ústavu merania SAV.

Do politiky vstúpil v novembri 1989 počas generálneho štrajku a stal sa prvým predsedom transformovaného odborového hnutia.

Poslancom Národnej rady SR za SNS bol od roku 1990.

Od júna 1992 do novembra 1993 bol podpredsedom Slovenskej národnej rady.

Od 10. novembra 1993 do 15. marca 1994 bol podpredsedom vlády Slovenskej re-

publiky. V rokoch 1998 - 2002 bol primátorom Nitra. Počas svojho pôsobenia vo funkcii sa mu podarilo zvýšiť rozpočet mesta o 750 miliónov slovenských korún, ktoré boli použité na výstavbu Čistiarne odpadových vôd v Nitre.

Za primátora svojho rodného mesta kandidoval tiež v roku 2006, keď s podporou strán LS-HZDS, Zjednotená SNS, Slovenská Národná Koalícia (SLNKO) a Strany zelených skončil na druhom mieste s 5 367 hlasmi.

Jozef Prokeš je nositeľom titulu Čestný občan mesta Nitra. Toto ocenenie mu Mestské zastupiteľstvo v Nitre schválilo 26. júna 1997. Poslanci vzdvihli najmä jeho zásluhy o zvrchovanosť a samostatnosť Slovenskej republiky.

Jozefovi Prokešovi k životnému jubileu blahoželáme a prajeme hodne zdravia!

Foto: Andrej Jančovič

Vznikne organizácia na podporu cestovného ruchu

Viceprimátor Nitry František Baláž, podpredseda NSK Ján Vančo a odborníci, pôsobiaci v oblasti cestovného ruchu, sa vo štvrtok 3. júna zúčastnili na Strednom odbornom učilišti potravinárskom v Nitre na regionálnej konferencii, ktorej cieľom je vytváranie organizácií na podporu cestovného ruchu v NSK. Konferencia je reakciou na prijatie Zákona č. 91/2010 o podpore cestovného ruchu, ktorý Národná rada SR prijala na svojom zasadnutí dňa 3. marca 2010.

V tomto zákone sa hovorí o podpore cestovného ruchu v Slovenskej republike, o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb pôsobiacich v cestovnom ruchu, tvorbe koncepčných dokumentov a financovaní rozvoja

cestovného ruchu. Zákon rieši aj inštitucionálne zabezpečenie cestovného ruchu zriadením krajských a oblastných organizácií cestovného ruchu a vyplýva z neho možnosť založenia krajských organizácií cestovného ruchu ako aj ich financovanie zo strany samosprávnych krajov. Pri zakladaní týchto organizácií je potrebná koordinácia ich zriadenia a spolupráca samosprávnych krajov pri ich činnosti.

„Vzhľadom k tomu, že platnosť zákona je stanovená od 1. januára 2011, vašou úlohou je pripraviť sa na okolnosti spojené so zakladaním a ďalšou činnosťou regionálnych organizácií cestovného ruchu na našom území, k čomu bude nevyhnutná diskusia medzi subjektmi cestovného ruchu pô-

sobiacich v našom samosprávnom kraji,“ uviedla Miroslava Kollárová, vedúca odboru zahraničných vzťahov a cestovného ruchu na Ministerstve hospodárstva SR.

Regionálna konferencia zadefinovala úlohy samosprávneho kraja a tiež mestskej samosprávy pri vytváraní krajskej a oblastnej organizácie na podporu cestovného ruchu v našom kraji. Pre Mesto Nitra vyplýva úloha zriadiť zakladateľskou zmluvou oblastnú organizáciu. Zakladajúcimi členmi sú obce spolu s podnikateľskými subjektmi, pôsobiacimi na území obce. Konferenciu organizoval Nitriansky samosprávny kraj v spolupráci s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre a nitrianskou Agentúrou EPS. **L. Synaková**

Nová cesta k viniciam v Bite

V Nitre - Dolných Kráškach zas nájdete časť Bita, kde vinohradníci obrábajú približne 20 viníc a vyrábajú si tak vlastné víno. Rozdiel však nie je len pri mákkom, či tvrdom „i“ a „y“, ale aj v zmysle života a radosti z dopestovania kvalitného hrozna. Veltlín, Müller Thurgau, Rizling vlašský, Othello - to sú odrody vín, ktorým sa na tunajších svahoch darí najviac. Mladší pestovatelia sa pokúšajú dorobiť slovenské novo vyšľachtené Devín, Francúzsky Merlot, či Dolfeeder. Starší pestovatelia, ako napr. Ján Beláni, sú verní aj svätovavrineckému.

Títo milovníci zlatistého vínneho moku sa v sobotu, 30. mája, zišli pri kaplnke sv. Urbana. Vzdali úctu patróna vinohradov - sv. Urbanovi, ktorého sochu inštalovali vo viniciach pred šiestimi rokmi. Vinohrady vyrástli na miestach, kde kedysi v piatich domoch žili miestni obyvatelia svojím bežným každodenným životom.

K najstarším rodákom patria Pavol Káčer a Rudolf Čerešňa, ktorí sa ujali iniciatívy pre postavenie sochy sv. Urbana. Tohtoročný sviatok vinohradníkov v Bite bol výnimočný tým, že sa sem dopravili po spvennej polnej ceste, realizáciu ktorej odsúhlasilo mestské zastupiteľstvo.

Na cestu bol navezený zbrúsený asfalt z Hviezdoslavovej triedy. Poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre a predseda výboru mestskej časti František Bečica privítal na tejto malej slávnosti aj primátora Jozefa Dvonča a viceprimátora Štefana Štefeka.

Text a foto: Ludmila Synaková

Otvorili sa brány záhrad Horného mesta

Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu v spolupráci s Mestom Nitra, Krajským pamiatkovým úradom Nitra a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre pripravili už tretíkrát Dni otvorených dverí do záhrad Horného mesta a do biskupských záhrad na Nitrianskom hrade. Cieľom podujatia bolo spropagovať výnimočné priestory Horného mesta po stránke záhradnej architektúry a týmto spôsobom aspoň na dva dni rozšíriť ponuku mesta pre cestovný ruch. Dni otvorených dverí sa stretli s mimoriadnym ohlasom verejnosti.

Na hrad už od poludnia prúdili davy poznania chtivých ľudí, ktorí nechcú kultúru len pasívne prijímať z kresla svojej obývačky. Zoltán Balko uviedol, že podujatie si dalo za cieľ zvýšiť informovanosť obyvateľov o histórii a jedinečnosti mesta z hľadiska historickej zelene. Jeho cieľom je tiež nadviazať spoluprácu s majiteľmi tých-

Z biskupských záhrad na Nitrianskom hrade sa návštevníkom naskytávajú nevedzné pohľady. Foto: autorka

to priestorov a pomôcť im pri rekonštrukciách súčasných nevhodných úprav záhrad.

Deň otvorených dverí v záhradách má svoje korene v Anglicku, kde vznikla tradícia otvárania inak verejnosti neprístupných historických záhrad. Udomácnila sa tiež v Prahe a ďalších európskych mestách. V rámci Slovenska sa však tohto ro-

ku uskutočnila len v Nitre. Dvojdňový program obohatilo sobotňajšie vystúpenie jazzovej skupiny Ego Group a v nedeľu inštrumentálneho súboru Musicantica. Návštevníci si na dvore Krajského pamiatkového úradu mohli pozrieť výstavu prác študentov Fakulty záhradnej a krajinskej architektúry SPU v Nitre. **Ludmila Synaková**

Aj chudobné deti majú právo na šťastie

Príležitosti Medzinárodného dňa detí zorganizovali pracovníci mestskej organizácie Správy zariadení sociálnych služieb s klientmi Zariadenia núdzového bývania a Útulku pre bezdomovcov v Nitre výlet do Bojníc. Neodradilo ich ani daždivé počasie. Napriek počasiu boli účastníci zájazdu spokoj-

ní, detičky sa tešili z návštevy ZOO, kde sa im v dobrej nálade predvádzali najmä opice a medvede. Veľký záujem bol aj o slony, plazy a rybičky.

Zájazd pre sociálne odkázané rodiny s deťmi ako aj pre ľudí bez prístrešia sa mohol uskutočniť vďaka podpore: CK Šupka Tour, Hydinársky podnik Párov-

ské Háje a firmy STAHL, s.r.o. menovite L. Farkaš, ktorí prispeli aj na malé občerstvenie pre účastníkov zájazdu. Všetkým menovaným patrí srdečné poďakovanie spokojných a veľmi disciplinovaných detí i všetkých účastníkov zájazdu.

(SZSS Nitra)

Jeden deň štátnice, na druhý deň sobáš

Láska je mocná čarodějka a ak je dvojica zasiahnutá amorovým šípmom, robí s ním divy. V piatok 29. mája na pravé poľudnie povedali pred primátorom Jozefom Dvončom svoje áno „čerství inžinieri“ - snúbenci Andrea Mariňáková z Giraltovciev a Peter Front z Vranova nad Topľou. Dvojica si naše mesto a Slovenskú poľnohospodársku univerzitu vybrala na doplnenie bakalárskeho vzdelania a získanie inžinierskeho titulu v študijnom zameraní Špeciálne chovateľské odvetvia. Andrea a Peter prišli do Nitry z Košíc ako dvojica, domov do Prešova, kde si obaja našli zamestnanie, a vrátia ako manželia.

„Celý tento týždeň bol pre nás zvláštny, plný stresov a očakávaní... včera to už bolo také uvoľňujúce. Skúšky máme úspešne za sebou, a tak sme sa dnes mohli už naplno venovať svadobným prípravám,“ zdôverila sa nám mladomanželka Andrea. „Nečakala som však, že to bude až

Novomanželov zosobášil primátor J. Dvonč. Foto: autorka

také emotívne,“ uviedla na margo civilného sobáša. A novomanžel Peter jej dal za pravdu: „Ešte je to všetko také čerstvé, ale je to krásny pocit a som šťastný!“

Za srdce ich chytil predovšetkým príhovor primátora Jozefa Dvonča, ktorý ich vzťah spečatil. Pri tejto príležitosti im venoval malý darček ako spomienku na dnešný deň. V príhovore mladomanželom pri-

pomenul, že odteraz bude Nitra pre nich nielen mestom mladosti, mestom, v ktorom prežili časť svojho študentského života, ale aj miestom, v ktorom sa rozhodli pre spoločnú cestu životom. Dvojica si zvolila netradičnú, jednoduchú svadbu. Svedkami a svadobnými hosťami boli spolužiaci z univerzity.

L. Synaková

Talenty z materských škôl sa predviedli

Každoročne v tomto období sa Veľká zasadačka Mestského úradu stáva miestom, kde si rodičia môžu prísť pozrieť defilé svojich potomkov, navštevujúcich nitrianske MŠ. Tohtoročná galaprehliadka s názvom DETI VÁM sa uskutočnila v stredu 26. mája za prítomnosti primátora mesta Jozefa Dvonča, viceprimátora Štefana Štefeka, prednostu úradu Igora Kršniaka a riaditeľky SMŠ Kvetoslavy Mikulovej. Preplnenej sále sa predsta-

Moderátorom galaprogramu boli Kristínka Strnisková a Lukáš Strnisko.

vílo 198 detí z materských škôl. Na úvod akadémie pozdravil divákov primátor Jozef Dvonč, ktorý uviedol, že predstaviteľom mesta záleží na úrovni predškolskej výchovy. Nasvedčujú tomu aj kroky vedenia Mesta Nitra pri postupných rekonštrukciách škôlok. Primátor prisľúbil na začiatok nového školského roka prekvapenie, ktoré zvýši úroveň predprimárneho

vzdelávania. Moderátormi akadémie Deti vám boli Kristínka Strnisková a Lukáš Strnisko. Podakovanie za excelentný výkon si zaslužia nielen deti, ale najmä ich učiteľky, ktoré dokázali s deťmi nacvičiť skutočne emotívne vystúpenia, dokumentujúce ich veľký dramatický, tanečný a spevác-ky talent.

Text a foto:
Ludmila Synaková

Pod Zoborom znela sakrálna hudba

Na úvod slávnostného koncertu sa predstavila Musica da Camera z Brna. Foto: A. Jančovič

Jubilejný 20. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra sa začal v nedeľu 13. júna v piaristickom Kostole sv. Ladislava otváracím koncertom, na ktorom zneli vznešené tóny duchovnej hudby v podaní Komorného orchestra CZECH VIRTUOSI (ČR) pod vedením dirigenta Lubomíra Mikesku a umeleckého vedúceho Karla Procházku. Na koncerte sa predstavilo aj zoskupenie MUSICA DA

CAMERA (ČR). Českí umelci účinkovali pod dirigentskou taktovkou Martina Franzeho. Na koncerte zazneli diela G. Verdiho, J. Nováka, S. Barbera, J. S. Bacha a F. Schuberta.

Nad festivalom prevzali záštitu primátor mesta Nitra Jozef Dvonč a nitriansky biskup, J. E. Mons. Viliam Judák, ktorí úvodný koncert festivalu slávnostne otvorili.

Na ďalšom koncerte 15. júna sa predstavili organis-

ti Gianluca Libertucci z Talianska a Vladimír Kopec. Uviedli diela J. S. Bacha, L. Viemeho a C. Francka. SCHOLA GREGORIANA PRAGENSIS pod vedením umeleckého vedúceho Davida Ebena sa predviedla v nedeľu 20. júna. V programe Dialogues účinkoval aj violončelista Jiří Bárta.

Vo štvrtok 1. júla zahrá pod vedením dirigentky Blanky Juhaňákovéj, Slovenský filharmonický zbor. Sprievodné slovo bude mať Ulrich Ulmann, zaspievajú Michal Sereďič a Mária Kováčová.

Festival vyvrcholí v nedeľu 4. júla na záverečnom koncerte, ktorý je venovaný pamiatke sv. Cyrila a Metoda. Účinkuje Dámsky komorný orchester a Miešany spevácky zbor KYRILLO-METHODEON. Návštevníci koncertu sa budú môcť započúvať do diela F. Liszta, P. I. Čajkovského, D. S. Bortňanského, Š. Ladižinského a L. Novosiolova.

(LS)

O sile slovanstva pri soche Pribinu

Myšlienka slovanstva a slovanskej vzájomnosti rezonovala na Pribinovom námestí pod Nitrianskym hradom. Na Slávnosti predkov sa spolu so zástupcami Českej republiky a Srbska zúčastnil aj primátor Nitry Jozef Dvonč.

„Uplynulý víkend navštívila delegácia mesta Nitry partnerské mesto v Srbsku - Starú Pazovu a Petrovec. Slávnosti, na ktorých sme sa zúčastnili, pripomenuli 265. výročie príchodu Slovákov na Dolnú zem. Boli sme svedkami programu, v ktorom dominovali staré zvyky a tradície a tiež krásna slovenská reč, ktorú si udržiavajú a ktorú na slávnostnej akadémii s hrdosťou prezentovali. Verím, že takéto vzťahy k histórii pretrvávajú aj na Slovensku a to nielen medzi staršími, ale aj medzi mladými ľuďmi, ktorých je tu dnes hodne. Verím, že aj my budeme hrdí na to, čo naši predkovia na týchto miestach začali a v čom my pokračujeme. Je preto pre mňa veľkou ctou, že za Nitranov symbolicky budeme môcť k soche kniežaťa Pribinu ve-

Upevniť myšlienku slovanstva a slovanskej vzájomnosti prišli občania k pomníku Pribinu pod Nitrianskym hradom.

Foto: autorka

niec,“ uviedol primátor Jozef Dvonč na záver svojho príhovoru, v ktorom ešte zdôraznil priateľstvo medzi národmi. Napokon položil spolu s ďalšími rečníkmi veniec k pomníku Pribinu, ktorý dal na našom území postaviť prvý kresťanský kostol.

Slovanský rod, našu históriu, tradície a osobnosti v toto popoludnie oslávilo približne dvesto obyvateľov. Pozvanie na tohtoročnú slávnosť prijali aj hostia z Ruskej federácie, Srbskej republiky a Českej republiky. S príhovormi vystúpili zástupca Ruského centra vedy a kultú-

ry na Slovensku, organizácií Naši a Srbský národný pokret zo Srbska a zástupca Moravskej národnej obce.

V kultúrnej časti vystúpili šermiarske skupiny z Nitry a Martina a spevácky súbor Glória pod vedením Jána Petráša. Priamym pokračovaním Slávnosti predkov bol koncert pod názvom Slovánska noc, ktorý sa uskutočnil v klube naOZZaY (Vrštat) na Kupeckej ulici v Nitre. Počas koncertu vystúpili skupiny Prarod, All Regrets a Slovanský kríž.

Ludmila Synaková

Po intenzívnych dažďoch stúpila rieka

Hydrometeorológovia nazvali tohtoročný máj ako najupršanější mesiac podľa meraní od roku 1881. Od 4. mája do 6. júna napršalo celkom 331 mm vody. Najhoršia situácia nastala po strede, 2. júna, keď po celodennom vytrvalom

daždi stúpila hladina rieky Nitry. Našťastie, v samotnom meste sa rieka nevyliala, ale ako ukazujú zábery, zaliaty bol aj cyklistický podchod popod most na Napervillskej ulici.

Práve v tento deň, 2. júna, začali zvonit na Mest-

skom úrade telefóny s prosbami o pomoc. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč zvolal krízový štáb. Verejnosť bola informovaná o zriadení telefonickej linky, na ktorú mohli občania nahlasovať svoje problémy s vodou.

Ludom začali zamokat byty, spodnou vodou sa plnili pivničné priestory rodinných domov. Zdá sa, že postupne musíme pripraviť na monzúnové dažde. Každý, kto sa len trochu zaujíma o dianie okolo seba, vie, že dochádza k javom, ktoré vedci predpovedali už v minulosti. Stromy kvitnú oveľa skôr, morský ľad mizne, stúpa morská hladina, zintenzívňujú sa vlny tepla, ľadovce na horách sa topia, posúvajú sa pásma typické pre určitý druh rastlín a živočíchov. Civilizácia začína so samolikvidáciou. Ukazuje sa, že produkcia

V nitrianskej Synagóge si ľudia pochvalovali zaujímavý výklad sprievodkyne Mariany Cigánikovej, ktorá návštevníkov voviedla do histórie. Foto: L. Synaková

skleníkových plynov do jedno nemilé prekvapenie. (LS)

Chudobnejší na nákup do sociálneho supermarketu

Primátor Jozef Dvonč informoval, že vo vedení mesta uvažujú na zriadením sociálneho supermarketu, v ktorom by si sociálne odkázaní obyvatelia mohli nakupovať lacnejšie základné potraviny. Myšlienka sa zatiaľ nachádza v štádiu prípravy. Vedenie mesta rokuje s prípadnými dodávateľmi surovín. „Rokoval som s tromi až štyrmi systémami, či by nám nevedeli dať potraviny pred skončením záručnej lehoty, alebo také, ktoré majú poškodené obaly. Ľudia by ich kupovali cez kartu na meno, na ktorej by mali sociálnu dávku a len ten konkrétny občan by si na ňu každý deň mohol kúpiť základné potraviny,“ vysvetlil primátor J. Dvonč, ktorý o tomto projekte ro-

koval s reťazcami COOP Jednota, Nitra Zdroj a niektorými veľkoskladmi, oslovil chce aj Metro.

„Možno by nám vedeli dať do toho potraviny, ktoré by stáli tretinu, alebo 50 percent z normálnej ceny. Nikto by si, samozrejme, nemohol robiť nároky na výber, ale tie základné potraviny by tam mohli byť zaradené. Určite by sa v takomto sociálnom supermarkete nekupovalo za peniaze, ale sociálna dávka by bola nahratá na karte. Bolo by to pod našou prísnou kontrolu, aby sa to nezneužívalo. Zatiaľ je to taký námet, ktorý by sa ale pre mesto veľkosti Nitry zišiel,“ povedal primátor.

Podobný spôsob predaja základných potravín pre sociálne odkázaných ľudí

už funguje v Rakúsku a v susednej Českej republike v Brne. Vedenie mesta zachytilo, že niečo takéto existuje a snažia sa vytvoriť podmienky v Nitre.

„Či sa nám to podarí zrealizovať a kedy, zatiaľ neviem povedať. Ale v každom prípade je to zaujímavá myšlienka. Aby sme umožnili ľuďom nejako si rozložiť sociálne dávky tak, aby zvýšilo na základné potraviny aj v rodinách, kde napríklad jeden z rodičov väčšinu peňazí prepíše. Mesto síce poskytuje viaceré jednorazové sociálne dávky, ale nevieme pochytiť ten každodenný život a tie deti v takýchto rodinách sú naozaj chudatá,“ uviedol primátor Nitry Jozef Dvonč.

L. Synaková

Predstavujeme pamiatkový fond mesta Nitra

Vzácnosťou „Číneša“ je bývalá štátna meštianska škola s vilou riaditeľa

Na verejnosti prevažuje názor, že pamiatky sú spravidla stavby staré niekoľko storočí. Na území Nitra sú však za národné kultúrne pamiatky vyhlásené aj niektoré funkcionalistické architektonické diela z 20. storočia. Medzi najvýznamnejšie z nich patria budovy areálu bývalej štátnej meštianskej školy, dnešnej Základnej školy kniežata Pribinu, vybudované podľa návrhov architekta Oskara Singera v druhej polovici 30-tych rokov 20. storočia.

Areál bývalej štátnej meštianskej školy s vilou riaditeľa sa nachádza v lokalite nazývanej „Číneš“, ktorá sa začala urbanisticky formovať v 20-tych až 30-tych rokoch 20. storočia, na východnom okraji historického jadra mesta, po regulácii rieky Nitra a zasypaní jej starého koryta.

Výstavbe školy predchádzalo vypísanie verejnej súťaže na vyhotovenie ideových plánov v roku 1932. Porota udelila prvú cenu návrhu projektového ateliéru architekta Jindřicha Merganca a staviteľa Otmaru Klimeša z Bratislavy. Druhú cenu získal v Nitre pôsobiaci architekt Oskar Singer. Vyhotovenie projektovej dokumentácie a rozpočtov bolo však zadané, na základe uznesenia obecného zastupiteľstva mesta Nitra zo 4. augusta 1933, architektovi Oskarovi Singerovi, za paušálny obnos 65 000,- korún československých. Už o de-

sať dní neskôr položili základný kameň stavby, ktorá pri príležitosti prebiehajúcich jubilejných Pribinových

Stavebné práce realizované firmou staviteľa Jozefa Dolejša boli začaté 2. septembra 1935. Výstavbu ukončili a stavbu odovzdali stavebníkovi a školskej správe 30. augusta 1937. Náklady na vybudovanie školy presiahli 3 100 000,- korún československých. Kolaudácia stavby a vnútorného zariadenia sa uskutočnila v júni až októbri roku 1938.

Pohľad na štátnu meštiansku škola s vilou riaditeľa z východu (od rieky), v období krátko po výstavbe v rokoch 1935 - 1937.

osláv 1100. výročia založenia prvého kresťanského chrámu v Nitre dostala názov „Pribinova jubilejná štátna meštianska škola v Nitre“. Stavebné povolenie udelil okresný úrad neskôr, až 22. júla 1935.

Dominantnou budovou areálu sa stal trojkridlový objekt školy, ktorý v severovýchodnej časti pozemku kompozične a architektonicky doplnila kubusovitá hmota vily riaditeľa.

Z typologického hľadiska

Časť budovy školy s hlavným vstupným priechodom, v období krátko po ukončení výstavby.

predstavuje budova bývalej štátnej meštianskej školy príklad chodbovej školy. Jej prevažne dvojtraktová dispozičná skladba vychádza zo základných princípov funkcionalistickej architektúry medzivojnového obdobia, s dôrazom na účelnosť, jasnú koncepciu a prehľadné rozvrhnutie priestorov. Výrazný podiel na definitívnom architektonickom a dispozičnom riešení objektu mala voľba optimálnej polohy jednotlivých miestností a ich usporiadanie do logickej nadväznosti. Celá orientácia školy a hlavne učební k svetovým stranám je navrhnutá tak, aby boli jednotlivé miestnosti počas výučby dobre presvetlené.

Bývalá vila riaditeľa má pomerne jednoduchý kubusovitý tvar, akcentovaný podkovovitou terasou, ktorú prekrýva pôdorysne identická železobetónová

markíza. Vnútorne priestory objektu sú rozvrhnuté do dvojtraktovej dispoziície.

Areál bývalej štátnej meštianskej školy patrí k najvýraznejším funkcionalistickým architektúram postaveným v Nitre, zároveň predstavuje jedno z najvýznamnejších diel architekta Oskara Singera. Z hľadiska miesta a času svojho vzniku je pozor-

hodná dômyselná asymetrická kompozícia budovy školy, ako výsledok zvoleného výtvarného princípu a dôsledného sledovania funkčných požiadaviek. Kvalitným dispozičným riešením a na svoju dobu nadštandardným vybavením, predstihla mnohé školské objekty budované v nasledujúcich desaťročiach.

Bývalá štátna meštianska škola s vilou riaditeľa bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky 29. mája 1998.

Až na menšie lokálne úpravy nebol areál školy do dnešnej doby pozmenený novšími stavbami, alebo prístavbami. Pamiatkové hodnoty, pre ktoré je chránený ako národná kultúrna pamiatka, predstavuje dobre zachované kvalitné architektonické riešenie objektov na úrovni exteriéru a vnútornej dispozičnopriestorovej skladby, spolu

Schodiskový priestor po dobudovaní školy.

s pôvodnými prvkami, detailmi a úpravami povrchov. Vysokú úroveň dosiahla aj kvalita remeselných prác. Dokazujú to napríklad povrchové úpravy podláh z liateho terazza, alebo drevených vlysov, kladených do charakteristických štvorcov, ktoré sa ani po viac ako 70-tych rokoch intenzívneho užívania nezničili a stále slúžia svojmu účelu. Budovy napriek funkcionalistickému strohému

architektonickému výrazu obsahujú viacero zaujímavých detailov a prvkov pôvodného technického vybavenia. Za zmienku stoja predovšetkým pôvodné, stále funkčné radiátory v bývalej vile riaditeľa, kachľová pec v jednom z kabinetov, riešenie odvetrania miestností školy, alebo unikátne keramické rebrové nadstavce komínov.

Mesto Nitra pripravuje obnovu, ktorej hlavným

cieľom má byť zvýšenie energetickej efektívnosti oboch budov. Bolo by dobré, ak by sa pri obnove podarilo zachovať pamiatkovo hodnotné súčasti objektov a areál školy sa opäť zaskvel v podobe, akú mal po výstavbe, tak, ako to dokladajú fotografie ilustrujúce tento článok.

**Ing. arch. Rudolf Viršík,
PhD.**

**Krajský pamiatkový úrad
v Nitre**

Učarovala im hra so slovíčkami

Scrabble je slovná pre dvoch až štyroch. Hrá sa na hracom pláne rozmerov 15x15 políčok. Hráči zo svojich písmen formulujú slová tak, aby získali čo najviac bodov. Každé písmeno má stanovenú bodovú hodnotu od 1 do 10.

Milovníci tejto hry sa v sobotu 29. mája zhrli v nitrianskom PKO. Takmer tridsiatka hráčov scrabble zviiedla medzi sebou zápas o Pribinov pohár. Víťazkou 14. ročníka celoslovenského turnaja v scrabble sa stala Viera Jambrichová z Nitry, druhé miesto patrilo ešte stále úradujúcej majsterke Slovenska z Lip-tovského Hrádku - Eve Zahradníkovej. Z 3. miesta sa tešil vynikajúci scrabblista, dvojnásobný majster Slovenska, Pavol Boroš.

Hráči scrabble ďakujú predstaviteľom mesta Nitry, primátorovi mesta Nitra

Víťazka turnaja Viera Jambrichová (uprostred).

Jozefovi Dvončovi a predsedovi NSK Milanovi Belicovi a dekanovi Fakulty výtvarných umení v Banskej Bystrici Igorovi Bencovi za umeleckú grafiku venovanú ví-

ťazovi. Minuloročné víťazstvo v Pribinovom pohári obhajoval Noro Lančarič, ktorý to po prvých dvoch prehratých kolách vzdal.

Ludmila Synaková

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

6. júl (ut) 20.00, IVA BITTOVÁ, koncert. Usporiadateľ: SCENE, občianske združenie, vstupné: 10 euro, predpredaj: NISYS

7. júl (str) 10.00 Akademická Nitra 2010, stretnutie zástupcov domácich a zahraničných folklórnych súborov s predstaviteľmi Nitrianskeho samosprávneho kraja, Mesta Nitry a rektormi SPU a UKF v Nitre. Usporiadateľ: SPUv Nitre v spolupráci s Mestom Nitra, vstup na pozvánky, info: www.uniag.sk, e-mail: an2010@uniag.sk

20. júl (ut) 18.00 Monika a Lubo Stacho: DVA DOMY JEDNHO PÁNA. Fotografický projekt. Potrvá do 2. 9. Usporiadateľ: Mesto Nitra

Do 13. 7. Mikuláš Schneider - Trnavský. Umelec národa, výstava v rámci XX. ročníka Medzinárodného festivalu MUSICA SACRA

Stále výstavy: Osudy slovenských Židov (expozícia holokaustu). **Shraga Weil: Grafika.**

Prehliadky: ut individuálne vstupy: 13.00 - 18.00 h so, št individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00 h st, ne individuálne vstupy: 13.00 - 18.00 vstupné: 0,50 €/osoba

Vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYS-u: 11.00 - 14.00. Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr.1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 18.00.

NITRIANSKA GALÉRIA, Župné námestie, č. tel.: 037/65 7 9 641 - Lucia Vadelová

REPREZENTAČNÉ SÁLY

Do 4.7. <Karol Pichler> Erik Binder a Stano Masár. Konceptcia výstavy sa ťažiskovo sústreďuje na prezentáciu tvorby autora strednej generácie Karola Pichlera (1957). Východiskom autorovej tvorby sú neokonceptuálne tendencie, práca s textom, nápsmi, znakmi, symbolmi, piktogramami. Pracuje na poli objektu, inštalácie, fotografie a videu. V rokoch 1980 - 1985 študoval na Vysokej škole umeleckopriemyselnej v Budapešti. V súčasnosti žije v Rio de Janeiro. Cieľom výstavy je poukázať aj na konceptuálne presahy mladšej generácie autorov, konkrétne Stana Masára a Erika Bindera. Kurátorka: Barbora Greždová

21.7. - 12. 9. Vincent Hložník - kresba, grafika zo zbierok Považskej galérie umenia v Žiline. Výstava predstavuje výber z rozsiahlej tvorby autora Vincenta Hložníka (1919 - 1998), ktorý patrí ku generácii medzivojnového

obdobia. Konceptcia výstavy je sústredená na prezentáciu diel v médiách kresby a grafiky zo zbierok Považskej galérie umenia v Žiline. Vincent Hložník v rokoch 1937 - 1942 študoval na AVU v Prahe u prof. Kysela a Nováka. V rokoch 1952 - 1972 bol profesorom na VŠVU v Bratislave ako vedúci oddelenia grafiky a knižnej ilustrácie, kde v rokoch 1960 - 1964 pôsobil aj ako rektor.

BUNKER

Do 29.8. Zakázané ovocie. Výstava predstaví voľné výtvorné zoskupenie ĽeTvor, venujúce sa tvorbe graffiti a street artu, ktoré založili Ivan Greguš, Juraj Horváth a Ludo Kmeťo v Nitre v roku 2008. Mladí autori preniesú na všetky steny a plochy Bunkra graffiti, ktoré po skončení výstavy premalujú a tak dajú všetko do pôvodného stavu, čím chcú poukázať na nestálosť a pominulosť graffiti.

GALÉRIA MLADÝCH

Do 29. 8. Výstava. Spoločný projekt piatich mladých grafických dizajnérov (Martina Kubinu, Róberta Fuleka, Petra Líšku, Dušana Veverku a Juraja Blaška), ktorí spolupracujú pri tvorbe výstav pre SNM alebo SNG. Pri tvorbe výstav vytvárajú prostredie, ktoré obklopuje vystavené objekty. Má rôzne funkcie, napríklad ochrana artefaktu, jeho sprístupňovanie divákovi, informovanie o ňom. Na výstave v Nitre budú pracovať s prvkami výstavníctva (sokel, vitrína, rám, infografika...) ako s objektmi výstavy. Výstavu budú tvoriť prvky, ktoré sú zvyčajne v druhom plané za artefaktmi, teraz sa však stanú samotnými artefaktmi. Budú to dvoj- a trojrozmerné objekty, ktoré nie sú klasický grafický dizajn, ale sú vytvorené z prvkov dizajnu.

SALÓN NG

Do 11. 7. Čiary básne. Výstava ilustrácií kníh poézie Jozefa Leikerta (autori ilustrácií: Katarína Čaková, Miroslav Cipár, Karol Felix, Stanislav Harangozó, Vincent Hložník, Ludovít Hološka, Stanislav Horný, Věruňa Melčáková - Juneková, Miloš Kopták, Andrej Mazúr, Karol Ondrejčka, Bogdan Pančišin, Vladimír Petřík, Igor Rumanský, Ivan Schurmann, Katarína Slaninková, Georgij Stojanov, Otto Szabó, Helena Štoľfová, Alexej Vojtášek).

22.7. - 19.9. Maximilián Schurmann (1890 - 1960) - kresba, grafika, akvarel. Nitrianska galéria v r. 2010 si pripomenie 120. výročie narodenia a 50. výročie úmrtia umeleckej osobnosti Maximiliána Schurmanna, ktorý sa do dejín slovenského výtvarného umenia zapísal ako autor vynikajúcich realistických portrétov, figurálnych kompozícií a krajinomalieb, ktoré svojou impresíonistickou lexikou stimulovali hľadanie nových východísk slovenského maliarstva. Výstava predstaví jeho kresliarsku, grafickú a akvarelovú tvorbu. Pocta maliarovi Maximiliánovi Schurmannovi bude inštalovaná i z

príležitosti 45. výročia založenia Nitrianskej galérie.
Vernisáž: 21.7. o 17.00.

AKTIVITY / AKCIE / PROJEKTY
FAREBNÁ GALÉRIA Do 18.7. Svetlo a tieň. Prvá kolektívna výstava záverečných prác žiakov ZUŠ Nitrianskeho kraja. Kurátor: Elena Tarábková
Prázdninové maľovanie počas júla a augusta v Ateliéri Nitrianskej galérie

Aktuálne informácie na www.nitrianskagaléria.sk

Zmena programu vyhradená.

Blížešie informácie na www.nitrianskagaléria.sk

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otv. denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

Do 4. 7. Dobrý deň, Nitra. Krajská výstava výtvarných a ručných prác ľudí s mentálnym postihnutím

Do 30. 8. Rýchlostná cesta R1 Nitra - Banská Bystrica, najnovšie archeologické objavy. Archeologické nálezy z výskumov na Rýchlostnej ceste R1

Každý pondelok o 14.30 hod. Klub paličkovanej čipky
Každú páru nedeľu o 10.00 hod. stretnutie členov Slovenskej numizmatickej spoločnosti.

Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku.

Každý pondelok o 14. 30 hod. Klub paličkovanej čipky
Každú páru nedeľu o 10. 00 hod. stretnutie členov Slovenskej numizmatickej spoločnosti.

Diecézne múzeum

Námestie Jána Pavla II., 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené denne okrem po: 10.00 - 18.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu o obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatik, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík), klenotnica.

Misijný dom na Kalvárii

Misijné múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali do daru v misiách po celom svete. Na výstave si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zberateľskej činnosti misionárov.

AGROKOMPLEX

AGROKOMPLEX - VÝSTAVNÍCTVO, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

19.8. - 22.8. AGROKOMPLEX - 37. medzinárodná poľnohospodárska a potravinárska výstava

BIOAGROKOMPLEX - 4. výstava biopotravin a technológií spracovania

COOPEXPO - 16. medzinárodná družstevná kontraktáč-

no-predajná výstava spotrebného tovaru

SVET KONÍ - kontraktáčno-predajná výstava

ŽIVNOSTENSKÉ TRHY - 13. kontraktáčno - predajná výstava malých a stredných podnikateľov

REGIÓN Y SLOVENSKA - 8. výstava vidieckeho cestovného ruchu a rozvoja regiónov

OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 16.00.

Zmena otváracích hodín od 1. júla: (po) zatvorené, (ut-ne) 9.00 - 16.00, vstupy s lektorom: o 9.00, 11.00, 13.00, 15.00 (posledný vstup),

Do 31.10. Na prvej kolaji pozor! Pripravujeme: výstavu modelov zvierat a modelov poľnohospodárskych strojov (sprístupnenie počas výstavy AX 2010). Jazda na Nitrianskej poľnej železnici (NPŽ) počas výstavy AX 2010 alebo na objednávku. Kartónový vlakový cestovný lístok vydaný pri príležitosti 25. výročia NPŽ - prezentácia a predaj počas výstavy AX 2010.

7.8. Dobrovoľnícka brigáda na NPŽ

19.-22.8 Traktorparáda, 3. ročník (počas výstavy AX)

21.8. Ukážky historického senobrania.

Iné atrakcie: pre deti - detský vláčik, kolotoč, hojdačky, www.agrokomplex.sk, www.npz.yw.sk,

Nitra, milá Nitra 2010

a Maticjny svetovy festival slovenskej mládeže 2010 pod záštitou prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča a primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča

1. - 5. júl 2010

1. júl / štvrtok

12.00 Devín. Štart štafetového posolstva MSFSM 2010 na Devine

17.00 Teologický inštitút pri Kňazskom seminári sv. Gorazda, Samova 14. „**Život bez domova 1945 - 1960**“ a „Zahraničná Matica slovenská“, vernisáž zo života a tvorby Jozefa Čigera Hronského v exile

19.00 Aula Kňazského seminára Sv. Gorazda, Pribinovo nám. č.5. **Maticjny večer na tému „Slovieni, Sloveni alebo starí Slováci?“** Richard Marsina, Matuš Kučera, Peter Mulík

2. júl / piatok

9.30 Ponitrianske múzeum. **Najnovšie archeologické objavy,** rýchlostná cesta R1 Nitra - Banská Bystrica - konferencia

15.00 Pešia zóna oživa - **návrat hudobných hodín.** Hudobné hodiny z roku 1996 opäť potešia návštevníkov pešej zóny a každú hodinu zahrajú znelku známych nitrianskych interpretov (Close Harmony Friends, Horkýže slíže, UKND, FS Zobor)

15.00 Mestský park Na Sihoti. **Pozdrav Slovensku -**

Dotyk kultúr a tradícií. Vystúpenia umeleckých kolektívov FS Safárik Nový Sad (Srbsko), FS L. Štura Melbourne (Austrália), FS Ilok (Chorvátsko), FS Cerovina Čerpotok Bihor (Rumunsko), Pávi krúžok Mlynky (Maďarsko)

15.00 - 18.00 Svätoplukovo námestie. **Svetové posolstvo v náručí domova** - živá pozvánka v centre mesta Nitra. Vlajkový sprievod zahraničných hostí (Austrália, Kanada, Poľsko, Maďarsko, Srbsko, Chorvátsko, Ukrajina, Rumunsko, Slovensko)

15.30 Svätoplukovo námestie. **Štafetové posolstvo - príchod bežeckej štafety**, odovzdanie štafetového posolstva z celého Slovenska

16.00 Synagóga. **Slováci, ktorým tlieksal svet**, stretnutie s osobnosťami slovenského športu - olympionikmi, paralympionikmi, medailistami z majstrovstiev sveta (Jozef Stümpel, Ján Zachara, Mária Mračnová, Ján Riapoš, Jakub Krako, Veronika Vadovičová a i.)

17.00 - 19.00 Mestský park Na Sihoti. **Hudobný podvečer mladých talentov**. Vystúpenia hudobných skupín The Paranoid, Magnet

17.00 Štúdio Divadla A. Bagara. Vstup na pozvánky. **Sedem mužov v nebi**, premiéra jedinečného dokumentu o mužoch, ktorí píšu dejiny slovenského letectva od vojny do dnešných čias, réžia a scenár: Juraj Mravec, kamera Milan Frišo, strih: Dalimír Liška

22.00 Svätoplukovo námestie - **verejnú premietanie**
20.00 Veľká sála Divadla A. Bagara Vstup na pozvánky
Volanie rodnej zeme - otvárací ceremoniál MSFSM 2010, Slovenská filharmónia, Slovenský filharmonický zbor, sólisti opery SND. Dramaturgia: Ladislav Švihel

3. júl / sobota

10.00 Dom Matice slovenskej Nitra, J. C. Hronský a Zahraničná Matica slovenská, seminár Miroslava Bielika, I. podpredsedu MS

10.00 Aula Kňazského seminára Sv. Goradza, Pribinovo nám. č.5. **Hudba medzi Východom a Západom** - seminár.

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

14.00 Mestský park Na Sihoti. **Slovensko - náš domov**. Vystúpenia folklórnych súborov (DFS Mokroluža, DFS Matičiari, FS Rakovčan, DFS Gerulata, FS Gelovianka, DH Sebechlebský hudci a i.)

14.00 - 16.00 Nitriansky hrad. **Sprístupnenie Biskupskej rezidencie**

14.00 - 20.00 Mestský park Na Sihoti. **Nitrava - historická osada v podhradí**, dávne remeslá, zvyky a stredoveké kostýmy

15.00 pešia zóna. **Pochôdzka gajdošov** - pouličná animácia pod vedením Juraja Dufeka

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

16.00 Mestský park Na Sihoti. **O Meč kráľa Svätopluka**,

medzinárodný rytiersky turnaj, o prvenstvo v turnaji zabojujú šermiari zo Slovenska, Ruska, Talianska a Českej republiky. Pre víťaza turnaja je pripravená hlavná cena - replika stredovekého meča s pamätným nápisom
17.00 Synagóga, **V časoch hajdúchov a Turkov**, Piesne a balady, Turci v Uhorsku.

Otvárací koncert - Musicantica, Slovensko
VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

17.00 Katedrála svätého Emeráma na Nitrianskom hrade. **Poľská sv. omša**

18.00 III. ročník koncertu poľskej organovej hudby
18.00 Mestský park Na Sihoti. **ZUZKA SUCHANKOVÁ & BAND**, program originálnych piesní, naprieč žánrami soul, blues, jazz, spiritual song

19.00 Evanjelický Kostol Ducha Svätého. **Vladimír Rusó: Cithara sanctorum fughata et variegata per organo**. Vladimír Rusó - organ

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

20.00 - 24.00 Svätoplukovo námestie. **Nočné vlny v MAX-i RYME**. radio.MAX, DJ LUCCO, tanečné skupiny The Lost Cases, Phantoms CREW, TK Fanatic, TS EIJDANCE DOMINO, Česko-Slovenská Superstar Dominika Stará, Denis Lacho, Thomas Puskailer, na záver Tonnyho ohňová barmanská šou

4. júl / nedeľa

12.00 - 17.00 Mestský park Na Sihoti. **Dovidenia, drahé Slovensko!** Rozlúčkové matiné s XI. ročníkom MSFSM 2010 a Nitrou, milou Nitrou. Vystúpenia umeleckých kolektívov SRBSKO: Petrovská družina Nádej, MFS ZVOLEN Kulpín, SUS KRAJAN Vojvodina, KOS Mladost Aradáč, RUMUNSKO: FS Cerovina Čerpotok Bihor, MAĎARSKO: Pávi krúžok Mlynky, UKRAJINA: NFS Liptáci Veľký Berezny, SLOVENSKO: FS Večernica Trenčianska Turná, CHORVÁTSKO: KUD Slavonija Soljani, MS a chorvátska grupa Šokačka Grana Osijek, POLSKO: Krajanský súbor Spiš, KANADA: Východná Slovak Dancers

15.30 Synagóga. **Hudba stredovekého Orientu** - Duo Dachtí (Francúzsko)

17.30 **Hudba z Melodiária** **Anny Szirmay Keczer - Solamente naturali** (Slovensko)

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

18.30 Mestský park Na Sihoti. **Majstri ľudových nástrojov, alebo dolínami slovenského folklóru**. folklórne pásmo Trombitášov bratov Štefánikovcov a ich hostí, inštrumentalistov, hráčov na ľudové hudobné nástroje z rôznych regiónov Slovenska

19.00 Piaristický kostol sv. Ladislava. „**Cyriilo-metodská akadémia**“ - Dámsky komorný orchester; Miešaný spevácky zbor Kyriilomethodeon. 20. ročník Medzinárodného festivalu sakrálnej hudby Musica sacra

21.30 Svätoplukovo námestie. **Gorazd, slobodný muž**

našej zeme, učení a pravoverný, príbeh Gorazda - pohana pokršteného v Pribinovom chráme, žiaka Konštantína a Metoda, prenasledovaného a vyhnaného Svätoplukom a pápežom menovaného za arcibiskupa veľkej Moravy, inscenácia spája v osude Gorazda významné udalosti Veľkomoravskej ríše, réžia: Peter Oravec, scéna: František Perger

5. júl / pondelok

10.00 Nitriansky hrad. **Cyriľo-metodská národná púť a slávnostná svätá omša**, celebruje J. E. Mons. František Tondra

10.00 Synagóga. **O arabskej hudbe, hudobníkoch a hudobných nástrojoch**. Seminár a tvorivá dielňa v hre na bicie hudobné nástroje, Duo Dachtí (Francúzsko)

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby.

13.00 Nitriansky hrad - Katedrála sv. Emeráma. **Človek a Boh - spev a modlitba** - Schola cantorum Ružomberok

VANDROVALI HUDCI ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby

18.00 Synagóga **VANDROVALI HUDCI** ... zo stepí do Karpát. Európsky festival dávnej hudby. Záverečný galaprogram spojený s odovzdaním ceny Jokulatores nostrí. Priamy prenos na Rádiu Devín. Duo Dachtí, Solamente naturali, Musicantica, Juraj Dufek, Vladimír Rusó, Schola cantorum.

1. - 5. júl Nitriansky hrad - Vazulova veža. Výstava fotografií, rekonštrukcia hlavnej lode katedrály sv. Emeráma

2. - 4. júl 2010 15.00 - 22.00 Mestský park Na Sihoti Pivné slávnosti ponuka slovenských, českých, nemeckých a belgických pív, súťaže o najobľúbenejší pivovar a pivo, vyhodnotenie v nedeľu o 18.00

2. a 3. júla - prenos MS vo futbale

3. - 4. júl 10.00 - 22.00 Mestský park na Sihoti. „**Nitriansky jarmok**“, najväčší tradičný ľudový jarmok s remeselníkmi z celého Slovenska

3. - 5. júl Nitriansky hrad. Diecízne stretnutie mládeže

3. - 5. júl 2010 Synagóga. **Inšpirujeme sa históriou**, sprievodné podujatie európskeho festivalu dávnej hudby **VANDROVALI HUDCI** ... zo stepí do Karpát, výstava výtvarných prác študentov Cirkevnej školy úžitkového výtvarníctva sv. Lukáša v Topoľčanoch. Príchod Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu, plastika od nitrianskeho rezbára Štefana Rékeho, zobrazujúca jeden z najvýznamnejších momentov dejín Slovanov, príchod učencov, ktorí položili základy slovanského písomníctva

ZMENA PROGRAMU VYHRADENA

Počas slávností je zabezpečená kyvadlová doprava do Mestského parku na Sihoti a späť do mesta so zastávkou pred zimným štadiónom.

Informácie za Maticu slovenskú: Informačné centrum: 0918 904 919

V dňoch 1.-5.07.2010 sú k dispozícii informačné stán-

ky MS, Svätoplukovo nám., Nitra
Informácie za Mesto Nitra: www.nitra.sk, info: NISYS, 037/16186

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988, otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

Výstavy otvorené v prac. dňoch od 10.00 - 17.00, okrem utorka

Letné tvorivé dielne pre deti

19. - 21.7. (9.00 - 13.00) **Kamarátky farbičky**, zahráme sa spolu na umelcov, spoznáte nových kamarátov a dozviete sa i všetličo o farbách a výtvarných technikách

21. - 23.7. (9.30 - 13.30) **Letná škola fotografovania** naučíme sa základy a princípy fotografovania, ovládanie fotoaparátu, fotografovanie reportáží i portrétu, výsledné spracovanie v počítači, prinesiete si so sebou fotoaparát.

26. - 30.7. (9.00 - 13.00) **Divadelné hranie**, zažijete dni plné fantázie, príbehov, zábavy a hrania sa na hercov, naučíte sa správne artikulovať a pracovať s dychom.

2. - 4.8. (9.00 - 13.00) **Šúpolienka**, vyhotovíte si postavičky, zvieratká a ozdoby z kukuričného šúpolia, naučíte sa pracovať s prírodným materiálom a jeho ekologickým využitím.

2. - 5.8. (9.00 - 13.00) **Zahrajme sa s figúrkami**, prídete sa zabaviť pri šachovej abecede, na výber je i dáma, mlyny, investor, hlavolamy a iné spoločenské hry.

PODUJATIA

7. - 9. 7. (9.00 - 15. 00) **Prírodné inšpirácie**, tvorivá dielňa pre neprofesionálnych výtvarníkov, kresba a maľba v plenéri.

23.7. (9.00 - 19.00) **Z OHÁJA DO OHAJA**, Medzinárodná prehliadka DFS so sprievodným programom v Nitre a Hornom Ohaji.

CINEMAX

1.7. - 7.7. Sex v meste 2. Romantická komédia, USA, 92 min., MN-15. Zábava, móda, priateľstvo: Sex v meste 2 prináša všetko a ešte niečo navyše. Carrie (Sarah Jessica Parker), Samantha (Kim Cattrall), Charlotte (Kristin Davis) a Miranda (Cynthia Nixon) sa opäť s chuťou zahryznú do Big Apple. Ich životy a príbehy lások pokračujú v ďalšej časti, ktorá je ako obvykle plná žiarivého lesku.

1.7. - 7.7. Záložný plán. Romantická komédia, USA, 106 min., MN-12. Obsah: Zoe (Jennifer Lopez) už prestáva baviť množstvo obyčajných nezáväzných schôdzok. Preto sa rozhodne stať matkou na plný úväzok. V deň umelého oplodnenia, ale stretne muža snov: Stana (Alex O'Loughlin). Avšak všetko sa zvrtné, keď jej lekár oznámia, že oplodnenie sa podarilo. Tak sa začína komédia plná Zoeiných chýb. A to len preto, aby zakryla prvotné znaky tehotenstva.

1.7. - 7.7. Ženy v pokušení. Akčný/dobrodružný, USA,

MN-12. Štyridsiatniká Helena, uznávaná odborníčka na manželské problémy, jedného dňa zisťuje, že sa dostala do situácie, aké rieši so svojimi pacientmi. Jej doposiaľ milujúci a milovaný manžel je pristihnutý in flagranti s mladšou ženou a Helena skoro bezradne stojí na prahu nového života. Dvadsaťročná dcéra Laura chce byť matke oporou, zároveň sa však stretáva s nástrahami vlastnej prvej skutočnej lásky.

1.7. - 14.7. Nočná mora z Elm Street. Fantasy/ horor/thriller, USA, 102 min., MN-15. Freddy Kruger je jedna z najslávnejších hororových ikon a teraz sa dočkal remaku, ktorý si pre nás pripravili režisér Samuel Bayer a producent hororov Michael Bay. Dej je prostý. Mladéj Nancy a jej kamarátom sa v snoch začne zjavovať neznámy muž s jazykmi po celom obočiji a s rukavicou, na ktorej má britvy. Menuje sa Freddy Kruger a začne ich v snoch všetkých jedného po druhom zabíjať.

1.7. - 11.8. Twilight Sága: Zatmenie. Romantický horor, USA, 130 min., MN-12. Po návrate milovaného Edwarda, sa Belle vracia aj chuť do života. S tým sú však spojené ďalšie problémy. Bella sa totiž musí rozhodnúť, či chce navždy ostať s Edwardom, ale stratí tým Jacoba - najlepšieho priateľa, ktorý ju podržal v čase, keď ju Edward opustil.

10.6. - 7.7. Muži čo čumia na kozy. Komédia, USA/UK, 94min., tento film je nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Vynikajúce filmové, komické spracovanie, inšpirované bestsellerom Jona Ronsona. Reportér Bob Wilton (Ewan McGregor), sa v honbe za veľkým príbehom dostáva do boja medzi dvomi utajenými jednotkami americkej armády.

8.7. - 21.7. Mamas & Papas. Dráma, ČR, 110 min., MN-12. Štyri príbehy filmu tvoria mozaiku osudov niekoľkých manželských či partnerských dvojíc, ktoré v určitom zlomovom bode života riešia otázky chceného, nechceného, vyčúreného alebo zmareného rodičovstva.

8.7. - 21.7. Predátori. Akčný/dobrodružný/sci-fi/horor, USA, 115min., MN-12. Skupina ľudí je predátormi, ktorých už prestalo baviť loviť na Zemi, unesená na neznámu planétu, kde sa stáva lovnou zverou.

15.7. - 28.7. Podivní / Šialenstvo je nákazlivé. Horor/sci-fi/thriller, USA, 101min., MN-15. Obyvatelia malého pokojného mestečka sa začínajú správať veľmi zvláštne a zo dňa na deň sa zmenia na vraždiace monštrá! Hrôzostrašný príbeh na motívy hororovej klasiky George Romera.

15.7. - 28.7. Škola života dráma. VB, 95min., MN-12. V Británii sa píšú ranné 60. roky a stredoškolská študentka Jenny (Carey Mulligan) premýšľa o tom, či jej jej vynikajúci prospech umožní dostať sa na Oxford.

Od 15.7. Shrek: Zvonec a koniec. Animovaný / Dobrodružný / Komédia / Rodinný, USA, 92 min. Keď si podáte nebezpečnú dračicu, zachránite krásnu princeznú a svokrine kráľovstvo, čo iného ešte môžete dokázať? Ak sa voláte Shrek, pravdepodobne trochu sftrotovaťte.

Miesto toho, aby ako za starých dobrých čias desil deďinčanov, teraz im otrávený Shrek rozdáva autogramy.
29.7.-11.8. Cesta. Dráma/dobrodružný/thriller, USA, tento film je nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Pred približne desiatimi rokmi bol svet zničený. Nikto nevie, čo sa vlastne stalo. Možno šlo o jadrový útok, možno o vesmírnu udalosť.

29.7. - 4.8. To bol teda zajtra zúr. Komédia, USA, 100 min., MN-12. Štyria kamaráti zo študentských rokov, sklamaní svojim súčasným životom, sa rozhodnú pripomenúť si bezstarostné dni a oživiť ideály z mladosti. Netušia však, že sa im ich prania splnia a že dostanú šancu svoju budúcnosť ovplyvniť. Po búrlivom večierku sa ocitnú v roku 1986 a ich „súčasný“ život sa začína... druhýkrát

ARTMAX / filmy pre náročného diváka každú stredu večer za 4,00 Eur

7.7. Nech vojde ten pravý, 14.7. Katyn, 21.7.Škola života, 28.7. Oko nad Prahou.

Viac info na www.cine-max.sk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Nitrianska hviezdáreň

V dňoch **14. - 23. júla 2010** a **16. - 25. augusta 2010** bude Nitrianska hviezdáreň otvorená pre organizované skupiny záujemcov z radov turistov, dovolenkárov, návštevníkov mesta a detí z letných táborov.

Všetky návštevy treba vopred dohodnúť na t.č. 037/65 37 449, 0902 726 029.

Dom Matice Slovenskej

Matičné aktivity v pôsobnosti DMS, aktualizované o významné výročia, udalosti a významné osobnosti počas pracovných dní od 9.00 hod. do 15.00 hod.

1. - 5. júl Matičný svetový festival slovenskej mládeže 2010

Do 9.7. Výstava krojov a fotografií krojov autora Milana Hlášku

3.7. o 10.00 V rámci festivalu Jozef Ciger Hronský a Zahraničná Matica slovenská. Seminár: PaedDr. Miroslav Bielik, I.podpredseda MS v Dome Matice slovenskej v Nitre.

17.7. Vatra zvrchovanosti - v Nitre - Dražovciach (vo večerných hodinách (viacerí spoluorganizátori).

1. 8. Sviatok nového chleba - kultúrno-spoločenské podujatie v spolupráci s občianskymi združeniami, záujmovými združeniami, Dobrovoľným hasičkým zborom v Nitre - Dražovciach a DMS v Nitre od 14.00 v Dražovskom domčeku a Kultúrnom dome v Nitre - Dražovciach.

7. 8. Účasť na Matičných slávnostiach v Martine pri príležitosti pamätného dňa Matice slovenskej (autobusový zájazd)

Pondelok - piatok: Úradné hodiny 9.00 h - 15.00 h

Utorok: každý páry 15.00 - 17.00 h stretnutie

klubu filatelistov pri DMS
druhy v mesiaci 16.30 - zasadnutie výboru MO MS
úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS
9.00 - 10.30 h

Fórum mladých

Fraňa Mojtu 18, Nitra. Epicentrum vášho diania na Ulici Fraňa Mojtu - budova Mediahausu a Krajskej knižnice K. Kmetku. Máš minimálne 15 rokov, kopec voľného času a nevieš čo s ním? Nájdeš u nás klubové priestory, kde sa môžeš zapojiť do pripravených aktivít, zahrať si stolné hry alebo si vytvoríš svoj vlastný program! A nezabudni zobrať aj svojich kamošov! V priestoroch wifi pripojenie zdarma. Pre bližšie info klikaj na www.facebook.com/skupinaForummladych, www.nitra.sk

KNIŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62: po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61: po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie,

Samova 1, tel. 651 98 87: po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Krajská knižnica na Ul. Fraňa Mojtu 18 i na Klokočine ponúka svojim spoluobčanom pozitívnu alternatívu využívania voľného času, ktorého majú dosť počas prázdnin najmä naše školopovinné deti a mládež. Využité túto príležitosť a vráťte sa ku knihe tradične označovanej ako najlepšie priateľ človeka. Knižnica Vám ponúka bohatý výber odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a deti, špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 500 titulov periodik, zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na Samovej ul. regionálnu literatúru. Chvilu strávené so zaujímavými literárnymi hrdinami budú iste príjemným obohatením voľných dní a dlhých večerov.

Počas letných prázdnin je možné služby krajskej knižnice na Ul. Fraňa Mojtu 18 využívať pondelok až piatok od 7,45 do 16,30 h. a v pobočke na Klokočine pondelok až piatok od 8,30 do 16,30 h.

Tešíme sa na Vašu návštevu a všetkým čitateľom mesačníka Nitra, ako aj čitateľom našej knižnice, želáme príjemnú dovolenku.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: 037/ 79 10 211

Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Centrum Budúcnosť

Centrum poradensko-intervenčných služieb BUDÚCNOSŤ, Wilsonovo nábrežie č. 82, Nitra pozýva všetkých záujemcov, ktorých sa dotýka závislosť od alkoholu alebo iných návykových látok a chceli by najšť ľudí s rovnakým problémom a riešiť ho v svojpomocnej skupine.

Linka sociálnej pomoci

Na bezplatnom telefónnom čísle 0800 134 513 v po, str, a pi, vždy od 9. do 11.00 h - sociálne poradenstvo pre občanov v sociálnej núdzi - usmernenie pri voľbe a uplatňovaní foriem sociálnej pomoci. Informácie poskytujú zamestnanci odboru sociálnych vecí a zdravotníctva Úradu Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h**, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Dražovská cesta, 949 74 Nitra, tel./fax: 037/7336977, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny: výpožičné oddelenie: po-št: 9.00-18.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Dražovská cesta: po-št: 9.00 - 20.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Hodžova ul.: po: 9.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraskova ul.: po-pi: 8.00 - 16.00

BRITSKÉ CENTRUM, pôsobiace pri Univerzitetnej knižnici UKF v Nitre, pozýva návštevníkov do svojich priestorov na Hodžovej ul. 1. Požičiavame aktuálne britské časopisy, súčasnú britskú beletriu a najnovšie publikácie z oblasti výučby a štúdia anglického jazyka. Kontakt: www.uk.ukf.sk, tel. 037/6408105.

Sociálny taxík

Táto služba je určená seniorom a ťažko zdravotne postihnutým občanom s obmedzenou hybnosťou a imobilným občanom, ktorým preprava spôsobuje problémy. Táto skupina občanov môže bezpečne, včas a finančne prístupne dopraviť do nemocnice alebo k príbuzným. Na zdravotné vyšetrenia, ošetrovania a rehabilitačné úkony musia byť jazdy objednávané dopredu na tel. 6502145.

Detská linka pomoci

Máš problém, ubližuje ti niekto, potrebuješ sa niekomu zdôveriť, ale nemáš komu? Nikto sa nedozvie, že si na linku volal(a), ani čo si povedal(a), pokiaľ nebudeš chcieť inak. Za hovor na linku 0800 100 444 neplatíš. Volaj počas prac. dní od 14. do 20.00 h

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: : po - so 7,30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-deťom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: : po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: : po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermáň: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janíkovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: -: ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Kluby dôchodcov

KD Chrenová - so sídlom Ul. Okánika č. 6, Nitra

KD Dolné Krškany - so sídlom KD Krškany

KD Staré mesto - Domino, Nitra

KD Čermáň - so sídlom Baničova č. 12

KD Klokočina - so sídlom Baničova č. 12

Požičovňa

Požičovňa zdravotných a kompenzačných pomôcok zapožičiava pomôcky fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom na adrese: Baničova č. 12, 949 11 NIT-RA. *Prevádzková doba:* po - Ut - Št : 7.00 - 15.00, st: 7.00 - 16.00, pi: 7.00 - 14.00. *Tel.:* 6925511, 6925519

Kostol sv. Imricha, Štitáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: ut - so 18.00; ne 8.00, 11.00 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Kláštor Najsvätejšej Trojice, Služobnice Ducha svätého ustavičnej poklony, Dražovská 15. *Bohoslužby:* po-so o 6.45, ne o 8.00 h.

Kresťanský zbor

Podzámska 17, Nitra, ut. 18.30, ne. 9.30, 16.00. (pi) 10.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h **v kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h **na Nitrianskej ulici č. 21**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Jubilanti v roku 2010

V mesiaci JÚL 2010 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Liduška Bagočká, Barbora Banášová, Ján Blanár, Alžbeta Brucknerová, Jozef Buday, Božena Daňová, Oľga Dovičovičová, Mária Fecáková, Rozália Francúzová, Ružena Gajdošová, Terézia Hájeková, Eva Halamová, Anna Hlaváčková, Anna Jarabicová, Ing. Fabián Kecskeméti, Ing. Anna Kotvasová, Margita Kováčiková, Božena Krajčiová, Viktor Lampert, Mária Ligačová, Jozefína Machová, RNDr. Darina Marcinková, CSc., Cyril Marko, Alžbeta Maťašovská, Božena Medeková, Ludovít Melo, Helena Mesárošová, Veronika Milúchová, Ervín Miškolczy, Emil Motúz, Emília Muranová, Liliána Murányiová, Vladimír Novák, Eva Pernická, Magdaléna Prosnanová, Rudolf Rodný, Oto Rojko, Štefan Ružička, Rudolf Scheibenreif, Alžbeta Sirotková, Antónia Šovišová, Alžbeta Stražancová, Margita Šušlíková, Eva Tobiášová, Matilda Truchlá, Anna Vargová, Alžbeta Vencelová, Milan Vranka, Mária Zemková

80 ROKOV: Pavol Bebjak, Ludmila Beňová, Aurélie Branikovičová, Ing. Alexander Funta, Estera Gorná, Miroslav Hartman, Anton Gingel, Ján Hubinský, Július Kevely, Anna Krajancová, Valéria Leckéšová, Jozef Malovecký, Jozef Melicherík, Helena Michaličková, Jolana Pišeková, Gabriela Sabová, Margita Seifertová, Emília Senčeková, Anna Sládečková, Ing. Soňa Sotáková, Anna Takančíková, Katarína Tomanová, Dezider Turček

85 ROKOV: Margita Barcsová, Imrich Benc, Eva Brečková, Vojtech Doro, Margita Jambrikovičová, Alžbeta Liková, Magdaléna Machová, Miroslav Sarvaš,

Jozef Tichanský, Emília Timková, Jozef Vereš.

90 ROKOV: Anna Dulíková, Oľga Folajtárová, doc. Ing. PhDr. Ján Lovecký, CSc., Anna Nunhardová, Miroslav Piško, Šarlota Šlosárová, Anna Tóthová

91 ROKOV: Antónia Baladová, Helena Tučná

93 ROKOV: Jozef Citorík, Anna Vyoralová

94 ROKOV: Mária Felixová, Anna Kolenčíková

95 ROKOV: Terézia Juhášová

96 ROKOV: Pavla Duboviczká

98 ROKOV: Irma Harfanská

V mesiaci AUGUST 2010 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Anna Aliu, Judita Ballangová, Edita Ballová, Eva Bäreková, Jozef Bednár, Vít Bošňák, Alžbeta Buchová, Filoména Čerňanová, Magdaléna Dokupilová, Ludovít Dzibela, Jaroslav Filípek, Paulína Fišerová, Helena Gardoňová, Mária Halmová, Mária Holková, Anton Korunka, Helena Krbúšiková, Jozef Mandák, Ing. Július Perce, Jozef Racík, Ing. Anna Rejničová, Mária Smidová, Edita Šinkovičová, Jozef Šotník, Milan Tankovič, Mária Tkáčová, Rudolf Tomšík, Gejza Tóth, Jolana Trenková, Mária Tyršelová, Jaroslav Valach, Helena Valková, Emil Vontorčík, Katarína Vozárová, Karol Žitný

80 ROKOV: Blanka Berkyová, Alíz Császtová, Štefan Čurgali, RNDr. PHMr. Justína Dubajová, Tibor Felix, Mária Gašperanová, Štefánia Gatialová, Július Hečko, Ludovít Kalmancai, Peter Kender, Ladislav Kopec, Štefánia

Košútová, Helena Lehocká, Sylvia Michaličková, Dezider Morvay, Gustáv Nedelka, Klára Nitrianska, Angela Reháková, Anna Repaská, Mária Rozsypalová, Jolana Rusová, Milan Sládečka, Mária Spáčová, Viliam Stopa, Helena Šišková, Štefan Šrank, Mária Vargová, Vilma Vážanová, Štefan Vereš, Jozef Windisch, Helena Zelenická, Božena Žáková

85 ROKOV: RNDr. Milan Bielický, Bartolomej Blahunka, Terézia Czaková, Anna Dobrevodská, Jozef Drábek, Aurélia Ďuračková, Hedviga Hechtová, Emil Hudec, Václav Opava, Ladislav Oravec, Milada Ostrolucká, Ludovít Paulovič, Jindřiška Paušová, Ing. Štefan Pleva, Mária Púšová, Imrich Špedla, Oľga Tančeková, Mária Tatayová,

Dominik Tóth, Mária Trnková
90 ROKOV: Margita Botková, Mária Horková, Mária Karšayová, Jozef Pavlínek, JUDr. Štefan Sýkora, Michal Zábojník

91 ROKOV: Terézia Cintulová, Emília Fusková, Irena Gašková, Rozália Múčková, Štefan Paulovič, Jozefína Poluchová, Anna Porubská, Mária Škvarková, Mária Štarkeová

92 ROKOV: Helena Knollová
93 ROKOV: Mária Boháčiková, Štefan Greč, Katarína Michlíková, Mária Partlová

95 ROKOV: Ján Plenta

96 ROKOV: Helena Erdeiová, Helena Kapustová, Mária Kráľovičová, Emília Recsková

100 ROKOV: Mária Borgulová

Odišli spomedzi nás

V mesiaci **MÁJ 2010**
nás opustili títo občania mesta Nitra:

Emil Andrášik, 76-r., Výstavná 11
Mária Andrášková, 71-r., Výstavná 11
Marta Bakáčsová, 88-r., Na Predmostí 4
Marta Belková, 57-r., Benkova 12
Terézia Bosáková, 77-r., L. Okánika 2
Pavol Cebo, 56-r., Rozmarínová 9
Viliam Civiň, 86-r., Považská 14
Koloman Duška, 83-r., Jurkovičova 14
Marta Gregorová, 71-r., Mikovíniho 16
Anton Haringa, 83-r., Dlhá 55
Magdaléna Hrmová, 69-r., Tr. A. Hlinku 51
Ing. Vladimír Huslica, 55-r., Narcisová 3
Agneša Koprdová, 90-r., Fialková 7
Helena Kotešová, 77-r., Párovská 30
Mária Kováčová, 88-r., Zelená 5
Augusta Lakatošová, 63-r., Kupecká 6
Valéria Látečková, 77-r., Dlhá 15
Margita Mačurová, 77-r., Na Hôrke 24
Miroslav Matejka, 81-r., Vodná 5
Jozef Minka, 90-r., Benkova 8
Jolána Muchová, 94-r., Štúrova 26
Koloman Nagy, 90-r., Považská 14

Iveta Nemčeková, 47-r., Jarmočná 14
Júlia Nováková, 74-r., Železničiarska 52
Jozef Olah, 80-r., Metodova 47
Janka Pauličeková, 86-r., A. Hlinku 24
Jozef Paulis, 36-r., Tríbečská 3
Dušan Pavlík, 56-r., Pekná 16
Lukáč Petrovič, 69-r., Schurmannova 27
Vojtech Počík, 77-r., Párovská 6
Pavel Podmanický, 64-r., Ďumbierska 51
Ružena Ružičková, 62-r., Dolnočerm. 62
Dagmar Rýdza, 56-r., Jurkovičova 11
Vladimír Smerek, 60-r., Bajkalská 1
Pavel Szládecsek, 70-r., Železničiarska 52
Helena Šeboková, 72-r., Bartókova 41
Jozef Šiška, 56-r., Párovská 9
Andrej Škvarek, 90-r., Cirmánska 5
Alfréd Štuller, 84-r., Schurmannova 19
Ladislav Šuba, 76-r., Tatarkova 2
Helena Telekiová, 76-r., Schurmannova 27
Helena Tkáčiková, 78-r., Golianova 7
Ing. Imrich Tóth, 63-r., Sadová 13
Ladislav Urminský, 76-r., Vajanského 10
Štefan Vaňo, 86-r., Tríbečská 1
Ing. Pavel Vážan, 92-r., Wilsonovo n. 38
Agnesa Vrbiková, 64-r., Šúdolská 42
Helena Zlochová, 82-r., Železničiarska 52
Ladislav Zuzik, 63-r., Kodályova 12
Jozef Zverka, 60-r., Jarmočná 18
Alžbeta Žákovičová, 75-r., Novozám. 97

POVEDALI SI „ÁNO“

V apríli a máji 2010 sa na spoločnú cestu životom vybrali tieto dvojice:

24. apríl: Weber Rodrigues Braga z Brazílie a Lýdia Šimeková z Nitry, Esat Ersoy z Rakúska a Petra Obrancová z Nitry, Daniel James Brady z Írska a Nina Národová z Lučenca, Jozef Odráška a Mgr. Gabriela Stanislavová, obaja z Nitry, Marek Činčera z Prešova a Ivana Barabášová z Nitry, Ing. Maroš Šváb zo Sniny a Dagmara Doršicová z Nitry, Peter Padyšák z Malaciek a Jana Klindová z Nitry, Jozef Jurčo z Nitry a Andrea Hanová z Nemčíc, Róbert Glenda z Alekšíniec a Veronika Csermanová z Nitry, Luboš Bosák z Nitry a Lucia Vojtechová z Bádíc

1. máj: Peter Kotrík a Klaudia Mészárosová, obaja z Nitry, Drahomír Fraňo z Nitry a Patrícia Juríková z Kľačian, Ing. Martin Rezák a Mgr. Eva Bosáková, obaja z Nitry, Ing. Michal Griesbach a Mgr. Michaela Kandelová, obaja z Nitry, Zoltán Komáromy z Vrábľov a Andrea Paulisová z Dolných Obdokoviec, Peter Miček z Jarku a Monika Nemčeková z Nitry, Jozef Šutovec zo Šrobárovej a Renáta Porhajašová z Nitry, Pawel Stanislawiak a Andrea Dovalovská, obaja z Nitry, Ing. Vojtěch Kabela z Hrušován pri Brne a Olga Nevřivová z Dolního Újezdu

8. máj: Stanislav Beňo z Nitry a Magdaléna Gemmelová z Bratislavy - Ružinova, Mário Hunka z Lužianok a Marcela Antalová z Nitry, Peter Bedeč zo Žitavian a Mgr. Ingrid Pallerová z Nitry, Andrej Mandelík a Nikoleta Varkondová, obaja z Nitry, Ing. Marián Kopček a Ing. Jana Kečkéšová, obaja zo Stupavy

28. máj: Peter Front z Vranova nad Topľou a Andrea Mariňáková z Giraltovec

29. máj: Gerd Joachim Sauter z Nemeckej spolkovej republiky a Monika Knížatová z Nitry, Ondrej Pavelka z Partizánskeho a Zuzana Mikleová z Nitry, Pavol Chudovan z Nitry a Katarína Biliková zo Štefanovičovej, Ing. Martin Radošovský z Nitry a Mgr. Inka Zvarďonová zo Slepčian, Miloš Šimončík z Pohraníc a Jana Mičianiková z Lovinobane, Ivan Švarný a Soňa Starostová, obaja z Nitry, Marián Karas a Viera Karabinošová, obaja z Nitry, Michal Mikle z Malých Chyndíc a Veronika Šüttöová z Nitry, Milan Bahelka a Lucia Pánisová, obaja z Nitry, Peter Mészáros a Michaela Benčíková obaja zo Štitár

5. jún: Marián Gašperan a Mária Viskupová, obaja z Nitry, Eduard Sádovský a Jana Vincúrová, obaja z Nitry, Pavel Molnár z Jelenca a Katarína Laurová z Nitry, Jaroslav Bránsky a Patrícia Horváthová, obaja z Nitry, Marek Szalai z Čakajoviec a Gabriela Molnárová z Výčap-Opatoviec, Doran Christopher James Parsons a Soňa Trošoková, obaja z Bratislavy, Mgr. Miroslav Bakša z Babindolu a Monika Cigáňová z Lužianok, Jaroslav Velčický z Nitry a Katarína Kočišová z Levoče, Peter Singer a Zuzana Bosáková, obaja z Nitry, Ing. Peter Palotáš z Branču a Miroslava Nemčeková z Nitry, Peter Mareš a Lucia Bagočká, obaja z Nitry, Marián Oravec a Zuzana Čechová, obaja z Nitry

Čiary básne Jozefa Leikerta

Do 11. júla bude Nitrianska galéria miestom ojedinelej výstavy, zostavenej z ilustrácií kníh poézie známeho slovenského básnika a prozaika Jozefa Leikerta. V súčasnosti patrí tento autor medzi najprekladanejších slovenských básnikov.

Knihy poézie mu vyšli v dvadsiatich krajinách a niekde dokonca aj opakovane. Do literatúry vstúpil koncom deväťdesiatych rokov minulého storočia, keď mu v novembri 1989 vyšla kniha o historických udalostiach 17. novembra 1939, keď v Čechách Nemci zatvorili všetky vysoké školy a 1 200 študentov odviekli do koncentračného tábora. Odvtedy vydal 12 kníh literatúry faktu, 4 monografie, 6 básnických zbierok a 12 zahraničných výberov poézie. Zvláštnosťou je bibliofília, vydaná v Českej republike, ktorá tvorí jedna báseň, preložená do 33 jazykov.

Okrem rozsiahlej literárnej činnosti je Jozef Leikert vyznačuje neobvyklým vzťahom k výtvarnému umeniu. Doposiaľ založil a viedol štyri galérie, v súčasnosti pod jeho vedením úspešne funguje v UKF v Nitre Galéria na schodoch. Pri grafickom spracovaní svojich kníh poézie Jozef Leikert spolupracoval s viacerými slovenskými a zahraničnými ilustrátormi, lebo mu obzvlášť záležalo na tom, aby čo najvýstižnejšie výtvarne dotvorili jeho dielo. Pri knihách, vydaných v zahraničí, uprednostňuje slovenských umelcov, čím im poskytuje šancu „vyviesť“ obrazy do sveta. Na výstave v Nitre sú prezentované práce slovenských akademických maliarov a výtvarníkov: Ludovíta Hološku,

Jozef Leikert (vpravo) s rektorom Liborom Vožárom a dekanou Zdenkou Gadušovou. Foto: autorka

Miroslava Cipára, Karola Felixu, Alexeja Vojtáseka, Stanislava Harangozóa, Ivana Schurmannu, Vladimíra Petrika, Otto Szabóa, Stanislava Horného, Věruny Melčákovéj - Junekovej, Miloša Koptáka, Kataríny Slaninkovej, Heleny Štolfovej, Andreja Mazúra, poslucháčky Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave Kataríny Cakovej, ukrajinského maliara Bogdana Pančisina a bulharského maliara Georgia Stojonova.

Na slávnostnej vernisáži odzneli verše Jozefa Leikerta v podaní Dušana Jamricha, známeho recitátora a herca činohry SND v Bratislava a hudobnej skladateľky a interpretky Tatiany Tretinovej. Súčasťou vernisáže bola prezentácia publikácie Zrcadení básne, ktorá je slovnou a výtvarnou odozvou študentov Gymnázia v Uherskom Hradišti na poéziu Jozefa Leikerta. **(R)**

Jozef Leikert sa narodil 22. októbra 1955 v Zlatých Moravciach. V súčasnosti je predsedom Klubu spisovateľov literatúry faktu na Slovensku a predsedom Kulturologickej spoločnosti. Pracoval vo viacerých redakciách, okrem iného bol šéfredaktorom Gama magazínu. Pracoval v Kancelárii prezidenta SR, kde bol riaditeľom tlačového odboru a zároveň hovorcom prezidenta republiky, neskôr bol jeho osobným poradcom. Teraz pôsobí ako univerzitný profesor kulturológie na Filozofickej fakulte UKF v Nitre a naďalej pracuje aj v Historickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave.

Najúspešnejšími hercami sezóny Milan Ondřík a Kristína Turjanová

Už po siedmykrát sa v sobotu 5. júna v nitrianskom Divadle Andreja Bagara uskutočnil Deň otvorených dverí, ktorý prilákal divákov až z Prievidze, Bánoviec nad Bebravou, Levíc i z Bratislavy. Popoludní vyhlásili víťazov diváckej ankety o najúspešnejšiu herečku, herca a inscenáciu divadelnej sezóny 2009/2010. Z hercov sa z úspechu tešil Milan Ondřík, ktorému sa podarilo obhájiť minuloročné víťazstvo. Druhé miesto patrilo Petrovi Kadlečkovi a tretie Martinovi Nahálkovi. V kategórii herečiek patrilo prvé miesto Kristíne Turjanovej, druhé Eve Pavlíkovej a ako tretia skončila Gabriela Dolná. Diváci tiež určili, že najúspešnejšou inscenáciou sezóny je „chlapská záležitosť“ - komédia Testosterón. Na druhom mieste si sympatie divákov získala komédia Kolumbina a tretie miesto patrí Mŕtvym dušiam. Z hostujúcich hercov diváci ocenili Richarda Stankeho za postavu Čičíkova. Divov hostujúcich herečiek sa stala bývalá členka DAB - Eva

Vyhlasenie výsledkov mali v rukách riaditeľ Ján Greško a Ivan Tuli Vojtek, ktorý je v Nitre pomaly častejšie ako v Bratislave.
Foto: autorka

Matejková, ktorá na nitrianskom javisku stvárnila postavu Ljubov Ranevskej vo Višňovom sade.

Riaditeľ DAB Ján Greško sa ďakoval sponzorom a všetkým podporovateľom divadla - NSK a Mestu Nitra, ako aj hlavnému sponzorovi, Slovenskej sporiteľni. Uviedol, že len vďaka nim nemusia diváci platiť za jednu

vstupenku 40 až 45 eur, pretože práve toľko by stál jeden lístok, nebyť spomínaných dotácií. „Ďakujeme vám za vašu priazeň a za morálnu podporu. Ste najúžasnejší diváci.“ povedal na záver besedy s hercami riaditeľ DAB Ján Greško. Ivan Vojtek Tuli vzápätí prišiel s návrhom: „Čo poviete, vymeníme si na chvíľu úlohu. Postavte sa a vcítte sa do role, že vy ste herci a od nás od hercov dostane standing ovations,“ navrhoval divákovi Tuli. Herci tleskali divákovi a diváci prevolávali na adresu hercov bravó.

Počas celého dňa boli pre návštevníkov pripravené prehliadky zákulisia divadla, uskutočnila sa autogramiáda hercov a pre deti bola pripravená rôzna zábava. Mohli sa nechať divadelne nalíčiť, alebo sa zapojiť do tvorivej dielne s názvom Zahrajme si divadlo. Pre dospelých návštevníkov bol pripravený dramaturgicko-re-

Peter Kadlečík sa dotahuje na Milana Ondříka. Martin Nahálka neskrýval prekvapenie z umiestnenia v prvej trojici.

žijný workshop Divotvorný divadelný svet. Dňom otvorených dverí návštevníkov sprievádzali herci Juraj Hrčka, Peter Kadlečík a Ivan Tuli Vojtek. Program spestril hudobný kokteil Najst tie správne slová, ktorým ponúkli známe pesničky z muzikálov a inscenácii nitrianskeho divadla. Novinkou tohtoročného Dňa otvorených dverí bola akcia Malovaný rovník, v rámci ktorej vlastné diela maľovali osobnosti Nitry z oblasti kultúry, športu a vzdelávania.

Pozornosť návštevníkov upútala aj výstava obrazov 15 slovenských ilustrátorov detských kníh, ocenených počas rokov 1967-2009 na Biénale ilustrácií Bratislava. Celodenný program Dňa otvorených dverí uzatvorila rozprávková hra

V očiach herečiek možno čítať radosť a prekvapenie.

pre deti Mátohy, ktorú venovali deťom k ich sviatku - MDD. Pre nitrianske divadlo ju voľne na motívy ľudových rozprávok napísal a režijne naštudoval

Kamil Žiška. Detskí diváci dostali po predstavení pozvanie na recepciu, kde pre ne pripravili sladkosti a malé občerstvenie. **Ludmila Synaková**

Vitajte na konci sveta

V týchto dňoch skupina Desmod predstavuje svoj nový, v poradí siedmy album pod názvom Nemusiš sa báť. Z rádii je už dávnejšie počuť rovnomennú skladbu, ale obdivovateľom Desmodu sa páčia aj pesničky Za tebou, Vojna a Strom.

Album vznikal dlhé mesiace, dokonca nechtiac predžili jeho vydanie, za čom sa im ušla z vydavateľstva masťná pokuta.

„Celý album je podľa Kuliho posunutý o kus dopredu - v nástrojoch aj v textoch. V hudbe použili klávesy a rôzne experimenty so zvukmi. Či je tento album náš najlepšší, neviem posúdiť, ukáže to až čas a fanúšikovia,“ zhodnotil Kuli.

Oficiálny krst albumu Vitajte na svete bol v piatok 28. mája, v bratislavskom klube, krstným otcom bol ich kamarát - kňaz Štefan Vicen, ktorý má reláciu v Rádiu Max. Na krste skupina za predošlý album Symphomusic tour prepzala platinovú platňu.

Autorom obalu nového CD je slovenský fotograf Martin Fridner, grafiku a dizajn robil Roman Martinec. Booklet netvorí knižka, ale originálny plagát skupiny, z druhej strany s fotkami a textami pesničiek.

Od 9. do 16. novembra pripravuje Desmod šnúru šiestich koncertov spolu s legendárnou

kapelou Nazareth. „S nápadom dostať na Slovensko Nazareth prišiel Rajmund Kaňa, nitriansky promotér rockových kapiel. Manažment Nazarethu si vypočul nahrávku s našimi pesničkami, páčili sme sa im a tak sme začali pracovať na dramaturgii turné,“ pokračuje Kuly. „Začne sa 9. novembra o 19. hodine v športovej hale v Nitre.“

Predstavia na ňom asi 7 skladieb z nového albumu, v šnúre budú pokračovať koncertmi v športových halách v ďalších slovenských mestách, okrem Banskej Bystrice, kde plánujú klubový koncert. **Text a foto: (OS)**

Terénna sociálna práca na Orechovom dvore žne prvé úspechy

dokončenie z 3. str.

Vajda neraz sprevádza pracovníkov z mestského úradu. Komunitný pracovník Vladimír Szabo je tu s nimi každý deň. S mládežou pracuje štvrtý rok a sleduje zlepšenie. Do školy chodilo zo začiatku len zopár detí. Teraz už len asi štvrtina z nich chodí poza školu. Aj to je pokrok! Je veľký problém ustriechnúť, aby do školy naozaj došli. Do autobusu síce vjdú, ale vystúpi ešte skôr, ako dorazí ku škole.

Na Orechovom dvore zriadilo mesto škôlku a v rámci sociálneho programu kupuje obyvateľom vianočné balíčky, odváža v kontajneroch odpad, ktorý vo veľkom množstve obyvatelia produkujú. Materská škola sa medzi miestnymi deťmi stáva čoraz obľúbenejšia. Ešte nedávno z nej kradli vlastným deťom hračky aj jedlo, farbičky. V posledných mesiacoch sa to utlmilo. Je síce pravda, že na oknách sú mreže, ale aj tak je to už lepšie. V súčasnosti funguje v dvojmznennej prevádzke. Deťom sa venujú dve profesionálne učiteľky i sestričky z Misijnej kongregácie Služobníc Ducha Svätého. Nedávno k nim pribudla ďalšia pomoc - Zuzana Schlosserová so znalosťou rómčiny. S jej po-

mocou majú s deťmi lepší kontakt, konečne si rozumejú, čo pozitívne ovplyvňuje najmä duševný vývoj týchto detí. Pre školopovinné deti zorganizovali výlety. Na základe dobrých výsledkov v škole vybrali žiakov na výlet k ZOO kútiku

Aj oni potrebujú náplň voľného času. Vladimír Szabo zorganizoval skupinu pomocníkov a potom futbalový tím, čo bola ďalšia motivácia, aby si vážili majetok, ktorý dostali.

V rámci Komunitného centra prebiehajú pravidel-

Pod vedením komunitného pracovníka Vladimíra Sabu absolvovali aj Romano days (Deň Rómov).

pri Hoferovi, navštívili Misijné múzeum a Kalváriu. V rámci využitia voľného času pre deti pripravili karneval, na ktorom sa prezentovalo 36 detí.

Pri bytovkách postavili detské ihrisko pre najmenších. Museli dať k nemu oplotenie. Preliezačky nie sú rozbité a železným dielcom skaza nehrozí. Pre väčšie deti vybudovali futbalové a basketbalové ihrisko, na ktoré dostali finančný príspevok z Nadácie Pontis.

né školenia. Do terénnej sociálnej práce sa zapojili pracovníci Útvaru sociálneho úradu MsÚ v Nitre, študenti UKF a ďalší. V rámci nácviiku sociálnych zručností organizujú školenia na témy: problematika závislosti, starostlivosť o novorodencov, problematika bývania, čistoty a hygieny bytov a ich okolia. S veľkým záujmom sa na Orechovom dvore stretol aj Deň Rómov. Deti s otvorenými ústami počúvali rozprávanie o histórii svojho etnika.

„Pre starších Rómov a Rómky sme urobili prednášku o dôležitosti dodržiavania hygieny v bytoch a v okolí bytoviek. Najdôležitejšou, ale aj najťažšou úlohou je uplatnenie theoretických poznatkov v praktickom živote. Bude to dlhodobý proces“, hovorí vedúca útvaru N. Šimová. Problematické spolužitie s Rómami je vraj staré viac ako šesťsto rokov. Tak prečo by sme ho mali vyriešiť práve my? Do prob-

lému s „rómskou otázkou“ sa s odhodlaním púšťali generácie pred nami. Rovnaké odhodlanie nechýba ani nám. Problém Rómov je omnoho vážnejší, ako by sme si mysleli. Je to problém ľudí, ktorí väčšinou nemajú ani zlomok životných návykov, vedomostí a zručností potrebných na zaobstaranie si živobytia.

Nemajú ich nie preto, lebo sú geneticky menej nadaní, ani preto, že by sa im

pracovať absolútne nechcelo. Naši Rómovia tieto návyky, vedomosti a zručnosti nemajú, lebo sa možno už v druhej či tretej generácii narodili do situácie, v ktorej ich ani nemali ako získať a nemali ich od koho odporovať. V ich bezprostrednom sociálnom okolí totiž niet nikoho, koho by v týchto veciach mohli napodobniť, od koho by sa to všetko dalo naučiť.

Ludmila Synaková

V lete sa vyberte na Schurmannu

Nitrianska galéria si v tomto roku pripomenie 120. výročie narodenia a 50. výročie úmrtia umeleckej osobnosti Maximiliána Schurmannu (1890 - 1960), ktorý sa do dejín slovenského výtvarného umenia zapísal ako autor vynikajúcich realistických portrétov, figurálnych kompozícií a krajinomaliieb, ktoré svojou impresionistickou lexikou stimulovali hľadanie nových východísk slovenského maliarstva. Výstava v Nitrianskej galérii predstaví Schurmannovu kresliarsku, grafickú a akvarelovú tvorbu. Pocta tomuto maliarovi bude inštalovaná aj pri príležitosti 45. výročia založenia Nitrianskej galérie.

Maximilián Schurmann vstúpil na slovenskú výtvarnú scénu po absolutoriu na viedenskej Akadémii výtvarných umení v roku 1914. Od toho obdobia sa zapisuje do dejín slovenského výtvarného umenia ako výborný krajinár, v technike oleja a akvarelu. Schurmannov kultivovaný maliarsky prednes nad-

viazal na „monetovský impresionizmus“ ako jediný zo slovenských maliarov.

„Vybrali sme grafiky, gvaše, akvatinty, lepty, študijné kresby a akvarely, ktoré nebývajú často prezentované vo všeobecnej miere v slovenských galériách. V Nitrianskej galérii je to vôbec prvá výstava Maximiliána Schurmannu, ktorá touto formou predstavuje tieto médiá,“ uviedla kurátorka výsta-

vy Marta Hučková. Výstava je tematicky orientovaná na obdobie od jeho tvorivých začiatkov, teda od roku 1904, keď bol študentom gymnázia, až po obdobie 50. rokov 20. storočia. Publikácia mapuje jeho krajinárske i figurálne záznamy a portrétnu tvorbu v grafických technikách, práce v ceruze, uhle, rudke, perokresbe, kolorované kresby a akvarelovú tvorbu. (SY)

Kurátorka Marta Hučková pozýva v lete do Nitrianskej galérie na výstavu M. Schurmannu. Na tomto obrázku je autorov rodný dom.

Foto: L. Synaková

Anton Švec: Kreslím srdcom

Pri príležitosti 80-ročného životného jubilea dostal Anton Švec POCTU generálneho riaditeľa Národného osvetového centra (NOC) za aktívnu výtvarnú činnosť v oblasti výtvarného umenia - insitnej tvorby. Každoročne získava ocenenia v krajskej postupovej súťaži neprofesionálnych výtvarníkov s názvom Výtvarné spektrum 2010.

Narodil sa 20. apríla 1930 v Dolných Krškanoch. Umelecký talent je človeku daný. Buď sa s ním narodí, rozvíja ho, alebo nie. Aj mladému Antonovi hrozilo, že jeho talent zostane zabudnutý a nerozvinie sa.

Detstvo prežil vo svojom rodisku a už vtedy svoje okolie vnímal citlivo a rozprávkovo farebne. Najradšej mal vždy knižky, ktoré boli ilustrované obrázkami. Už tu začínal objavovať svet umenia. Medzi jeho vzory a najobľúbenejších umelcov patrila Martina Benka.

Tajomstvo farieb a výtvarný prejav ho sprevádzali celý život. V období produktívneho veku jeho sny o maľovaní síce trochu ustupovali a prevládala starostlivosť o rodinu, no návštev galérií a obrazární sa nevzdal. Príležitostné návštevy obrazární a galérií boli pre neho smutno radostné. Ako priznáva, často stál pred obrazom tak dlho, až sa mu do

očí natísli slzy.

„Ako dieťa som bol tichej až zádumčivej a príliš citlivo snivej povahy. Listujúc v obrázkových knižkách som sníval a súčasne som obdivoval autorov reprodukovanych ilustrácií. Tak som spoznal aj veľkého, pre mňa až doteraz najobľúbenejšieho maliara Martina Benku. Detstvo v mojej duši bolo plné silných citov pre krásu a estetiku,“ hovorí A. Švec.

Lepšie neskoro ako nikdy, povedal si. „Moje začiatky pred pätnástimi rokmi boli pomerne ťažké. Pomáhal si sám štúdiom odborných kníh a príručiek, stať sa umelcom bolo už neskoro, ale silná túžba začať zvíťazila. Svoje obrazy som zamerlal do menších formátov, a tak som si skrátil svoj príbytok predmetmi vlastnej tvorby,“ spomína. V týchto začiatkoch prekonával pochybnosti o skutočnosti na plátne. Začínal krajinkami a dreveničkami. Postupne siahol aj po iných témach.

„Priznávam, že mojim obrázkom chýba odborné štúdium, ale predsa každý z nich má v sebe dušu. Je v nich pohľad mojich očí, kus citu a lásky človeka k životu a krásnu ako takému. Mnohé z obrázkov nesú pečať mojich spomienok na mladosť a detstvo. Štetcom som zachytil svojej vizuálne spomienky na moju rodnú dedinku. Zachránil

som z nej viacero budov, ktoré dnes už neexistujú," uvádza A. Švec.

Sám hovorí, že aj keď jeho životné čítanie nebolo kolorované farebným letom, tak to aspoň stihol vo farebnej jeseni svojho života. Pravidelne sa začal zapájať do krajskej súťaže Výtvarné spektrum, kde v kategórii - insitné umenie získal často ocenenie, pravidelne mal vystavené svoje diela a reprezentoval Nitriansky kraj i v celoštátnych kolách súťaže. Okrem toho mal niekoľko spoločných výstav a jednu autor-skú výstavu.

„Chcem dúfať, že životná

niť môjho výtvarného snaženia a ľudského pôsobenia ešte chvíľu potrvá a ďalej obohatí vnútro a snaženie ľudského pôsobenia

medzi priateľmi, známymi, rodinou a všetkými, ktorí majú vzťah k výtvarnému umeniu.“

Ludmila Synaková

Nezištný sponzor nitrianskych spisovateľov

Na stretnutí s pani literatúrou prijali pozvanie všetci, čo si svoj život nevedia predstaviť bez umeleckého slova, premyslene položeného na papier. Májový klub sa uskutočnil za účasti literárneho filan-

tropa a dlhoročného sponzora JUDr. Petra Korca, ktorý v tento deň už tradične oslavuje svoje narodeniny v spoločnosti priaznivcov Literárneho klubu J. Jesenského. Tento krát sa stretnutie uskutočnilo v Štúdiu

Divadla A. Bagara v Nitre, kde boli verejnosti predstavené (20. mája) najnovšie knihy slovenských autorov, prevažne žijúcich v meste pod Zoborom. Kolekciu nových slovenských kníh tvoril: Almanach Nitra - jubilejný; M. Čeretková-Gálová: Život a dielo; A. Červenák: Život v literatúre - môj album; A. Červenák: Štyridsať statí o slovenskej literatúre; L. Čutrík: Sága slovenskej dediny II.; kol. autorov: Don Quijote a Idiot; S. Háber: Oskar ide do neba; S. Háber: 100+1 Láska; P. Korec: Paradoxy ohňa; Jana - Štefánia Kuzmová: Zrkadlo a zrkadlie; N. Muránska: (Kon) Texty ruskej literatúry a L. Zrubec: Franz Liszt.

Prof. A. Červenák ako prvý predstavil významnú nitriansku spisovateľku Marínu Čeretkovú – Gálovú, ktorá mala v minulom režime zakázané publikovať. Foto: autorka

(sy)

Poslednou inscenáciou sezóny Mátohy

Poslednou inscenáciou jubilejnej divadelnej sezóny v Divadle Andreja Bagara v Nitre bola rozprávka Mátohy, ktorá vznikla priamo na mieru nitrianskeho divadla. Na motívy slovenských ľudových rozprávok o strašidlách, lesných duchoch a iných nadprirodzených bytostiach ju zdramatizoval a napokon zrežiroval Kamil Žiška. Inscenácia mala premiéru v piatok 4. júna 2010.

Rozprávková inscenácia s folklórnymi motívmi je príbehom hlavného hrdinu Mateja. Raz s otcom kosí pole a vtedy si smrťka príde zobrať otca. Ten, samozrejme, nechce ísť - smrť súhlasí s podmienkou, že jeho syn si za tri dni nájde ženu s piatimi P. Matej prejde

kus krajiny, ale to čo hľadal, nakoniec nájde doma. Rozprávka je určená pre deti od 10-11 rokov, podľa režiséra a autora hudby Kamila Žišku ich zaujme slobodou príbehu, dialektom a správnu dávkou strachu a humoru.

Divákovi poskytla skvelý divadelný zážitok, plný farbišťa ľudového rozprávania o poludniciach, vílach a svetlonosoch. Umelci ju obohatili o tóny láskavého humoru a baladickéj krásy. Pred zrakmi malých aj veľkých divákov oživa záračný svet, ktorý dokáže malého, ale i dospelého diváka fascinovať svojou tajomnosťou a mágiou. Hudobná zložka inscenácie je obohatená o prvky ľudovej hudby so spevom. V pred-

stavení divák ocení hereckú hravosť a výraznú vizuálnu podmanivosť jednotlivých obrazov a výjavov. Predstavenie možno jednoznačne charakterizovať ako impulz pre rozvoj detskej fantázie, obrazotvornosti a kreativity. Inscenácia určite osloví čo najširšie spektrum generačne rozvrstvených návštevníkov nitrianskeho divadla.

Scénu rozprávky Mátohy vymyslel František Lipták, kostýmy navrhla Barbora Rajčanová, hudbu robili Kamil Žiška a Ján Kružliak. V inscenácii sa predstavili Eva Večerová, Matúš Krátky, Branislav Matuščin, Alena Pajtinková, Jakub Rybárik a Martin Fratrič.

Ludmila Synaková

Foto: Collavino

Myšlienky Milana Rastislava Štefánika

Milan Rastislav Štefánik sa narodil 21. júla 1880 v Košariskách ako šieste dieťa rodičov Pavlovi a matke Albertíne. Po ňom sa im narodilo ďalších šesť detí. Do školy začal chodiť v Košariskách, študoval v Šamoríne, Bratislave, Soproni a Sarvaši. Zmaturoval s vyznamenaním v roku 1898 v Sarvaši. Stavebné inžinierstvo začal študovať v roku 1898 na technike v Prahe. Na univerzite študoval od roku 1900, kde dizertačnú prácu z astronómie obhájil v roku 1904 a bol promován na doktora. V tom roku odcestoval do Paríža spolu s priateľom akademickým sochárom Bohumilom Kafka, ktorý vytvoril sochu Štefánika v Bratislave. Vedecky veľmi úspešne pracoval ako hviezdár do roku 1914.

V roku 1915 nastúpil na vojenskú službu a absolvoval letecký výcvik. Bojoval ako vojenský letec a získaval českých i slovenských zajatcov do česko-slovenských légií z ktorých sa vytvorila Česko-slovenská armáda.

Bol tiež diplomat a pracoval na povojnovom usporiadaní Európy aj na vytvorení Česko-slovenskej republiky. V prvej vláde Československej republiky dostal funkciu ministra vojny. Pri návrate do slobodnej vlasti 4. mája 1919 talianske lietadlo s ním havarovalo neďaleko Bratislavy a zahynul. Z vdaky za jeho prácu a na trvalú spomienku mu postavili na vrchu Bradlo monumentálnu mohylnu, v ktorej je pochovaný.

Pripomenieme vám niekoľko jeho myšlienok, ktoré prežili veky:

Ja sa prebijem, lebo sa prebiť chcem!

Veriť, milovať, pracovať!

Nechcem žiť na cudzí účet, na cudzie svedomie! Chcem žiť, ale chcem len život zdôvodnený. Chcem vedieť drieť: Kto som? Kde som? Načo som? Slovom, chcem byť muž a nie figurka! (1905)

Zdravie sa rýchlejšie stratí ako znova nadobudne. Vzdycháme, že život je krátky a súčasne s ním ľahkomyselne mriháme. (1907)

Láska je jeden z najurčitejších, najkrajších plodov mojej duše, nesmie však byť ojedinelým cieľom. (1907)

Zdravie sa lepšie, lebo je tu nevidanej krásy, mám dobré stroje - čože mi chýba? Ach, chýbi mi, chýbi moje Slovensko... (1910)

Konám úplne horlivo svoju povinnosť, aby som robil česť slovenskému národu a doká-

zal úprimnú lásku k Francúzsku. (1915)

Pamätajte, bratia, v týchto veľkých historických chvíľach na svoju národnú povinnosť, na česko-slovenskú vlasť, na náš drahý národ! (1916)

Vyhlasením a uznaním samostatnej Československej republiky bol dosiahnutý cieľ nášho revolučného snaženia: nezávislosť a zjednotenie československého národa. (1919)

Žil som krásny život, prežíval som večnosť v sekundách. (1919)

Priemernému slovenskému človeku sa nevyrovná priemerný človek iného národa. (1919)

Ja nechcem robiť politickú kariéru. Až sa vrátim, čoskoro zmiznem z Európy za svojou vedeckou prácou a nikto ani nebude vedieť, kde som. (1919)

Slovenská pošta, a.s. vydá poštový lístok s prítláčou na ktorej bude košarišská fara v ktorej sa narodil Štefánik, kde je teraz Múzeum M.R. Štefánika a text „130. výročie narodenia M.R. Štefánika 1880 - 2010“.

Na poštovej pečiatke bude emblém Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika, v ktorom je bradlianska mohyla s textom k 20. výročiu založenia Spoločnosti.

Poštový lístok s prítláčou bude predávať pošta Košariská a príležitostnú pečiatku bude používať na oslavách narodenín Štefánika v Košariskách v júli 2010.

Ján Maniaček st.

Nitra na medailérskych pamiatkach

História nám uniká z očí, odíde aj z mysle a stratí sa, ak ju nezdokumentujeme. A máme byť na čo hrdí! Dokazujú to archeologické vykopávky, archívne dokumenty i zachované tradície, ktoré sú ešte stále živé. Tento názor zdieľa aj prof. Imrich Točka, bývalý pedagóg na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite, autor piatich publikácií o starej Chrenovej (Tormoši), známy vrúcny vzťahom k svojmu rodisku. V uplynulých dňoch, 22. mája, v Ponitrianskom múzeu uviedol do života svoje ďalšie dielo Nitra na medailérskych pamiatkach. Pri tejto príležitosti bola vystavená jeho celoživotná zbierka medailí, ktorú venoval Ponitrianskemu múzeu a Nitranom.

Na slávnostnom podujatí sa zúčastnili osobnosti kultúrneho a spoločenského života, medzi nimi Ladislav

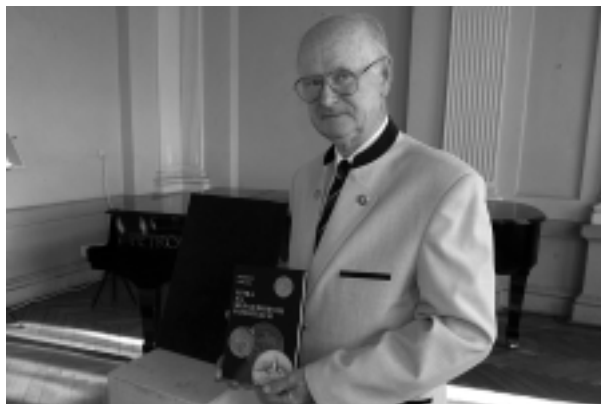

Zbierku pokrstil viceprimátor Š. Štefek eurocentami. Asistovali riaditeľ múzea A. Štefko, poslanec A. Kretter a správca Diecéznej knižnice L. Belás. Foto: autorka

Belás, titulárny opát Benediktínskeho opátstva na Zobore a kanonik, zástupcovia mesta Nitra - poslanec Anton Kretter a viceprimátor Štefan Štefek, ktorý publikáciu „pokrstil“ eurocentami. Je v nej zadokumentovaných 250 medailérskych pamiatok, ktoré sú odrazom bohatého spoločenského,

hospodárskeho a kultúrneho života v našom starobyľom meste i v príslušnej regióne, a je výsledkom takmer 40-ročnej bádateľskej a zberateľskej činnosti prof. I. Točku.

„Mince a medaily majú veľa spoločného - oboje sú drobné plastiky. Medaila však nemá menovú hodnotu, ktorá je typická práve pre mince, ale výpovednú. Každá podobizeň a udalosť vtačená do kovu je trvácna. Je to odkaz pre budúce generácie,“ hovorí autor. Keďže medaily sú umeleckým historickým artefaktom, dôležitá je ich dokumentárna i výtvarná stránka. „Najstaršie vyobrazené medaily kultúrneho dedičstva Nitra pochádzajú zo 70-tych rokov 19. storočia, ale zaujímavé sú napr. aj v modernejšom prevedení z 20. storočia. Najčastejšie sa na nich objavuje Nitriansky hrad, z osobností je to jednoznačne knieža Pribina. Po umeleckej stránke majú

Imrich Točka so svojou novou knihou Nitra na medailérskych pamiatkach.

vyšokú úroveň medaily venované významným historickým osobnosťami (Cyrilovi a Metodovi, Pribinovi, Svätoplukovi), v autorstve L. Csvgrošovej, do ktorých sa jej podarilo brilantne zakomponovať motívy Velkej Moravy," podotýka prof. Točka. Z umeleckého hľadiska vynikajú aj diela starších umelcov (Koniareka, Podmajerského, Kulicha, Petra), ale tiež súčasnej generácie medailérov z umeleckého ateliéru

Mincovne v Kremnici.

Zbierka, ktorú prof. Imrich Točka venoval Nitranom, je z tematického hľadiska jedinečná a má hodnotu ako celok. Pozostáva z viac ako 200 medailí, podľa vydavateľov alebo tematického zamerania je členená do 11 celkov - medaily mesta Nitry, inštitúcií a organizácií, vysokých škôl a univerzít, podnikov, Slovenskej numizmatickej spoločnosti v Nitre, Mincovne v Kremnici, športové medai-

ly, medaily z výstav a súťaží, mince, vyznamenania, žetóny a kovové známky. Materiál, z ktorého sú medailérske pamiatky vyrobené, je rôzny. Najstaršie sú z bronzu a z meďi, novšie z mosadze a z tombaku - zliatiny meďi a zinku. Ako uviedol Mgr. Anton Števko, riaditeľ Ponitrianskeho múzea, zbierka bude slúžiť na prezentáciu kultúrneho dedičstva Nitry.

Renáta Chosraviová

Talenty z Nitry videli naživo aj v Čechách

V pondelok, 24. mája boli v živom vysielaní Telerána v Televízii Markíza a v Televízii Nova prezentované nitrianske talenty, na ktoré je Mesto Nitra právom hrdé. Počas živého vstupu ich predstavil primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Predviedli sa umelecké talenty z CVČ Domino, ZUŠ J. Rosinského ako aj úspešné mládežnícke, juniorské a seniorské športové kluby z mesta pod Zoborom, reprezentujúce Nitru v basketbale, volejbale a hádzanej. V Nitre sú vytvo-

rené výborne podmienky pre športovanie všetkých vekových kategórií, každá mestská časť má športové multifunkčné ihrisko, spolu ich je v Nitre jedenásť. V meste je priestor aj pre rozvoj voľnočasových aktivít v oblasti kultúry, v minulom roku boli kompletne zrekonštruované CVČ Domino na Štefánikovej ulici a ZUŠ J. Rosinského na Vajanského ulici, tento rok bolo otvorené Fórum mladých, ktoré je situované v Starom meste.

Text a foto: A. Jančovič

Bezpečná komunita a chorá Evička

Predškolační materských škôl, zriadených mestom Nitra, zvládnu dosť: dokážu rozlíšiť zdravé zúbky od pokazených, vedia, že orlí zrak nie je výsadou, ale odmenou za každodennú starostlivosť. Zistili, že opatrnosť je striktným pravidlom účastníka cestnej premávky, no ani doma na ňu netreba zabúdať. Neprijem-nosť spôsobí pád, ale tiež obyčajná detská zvedavosť - lak na vlasy, nastriekaný do tváre, čistiace prostriedky, mamin parfum či lepidlo na papier, ktoré si roztopánik pomýli s maskrtou.

Tieto a ešte kopec ďalších poučných rád boli predmetom už 11. ročníka zdravotno-výchovnej hry „Evička nám ochorela“, ktorý organizuje Územný spolok SČK a tento rok sa do neho zapojilo aj Mesto Nitra s projektom „Bezpečná komunita“. „Chorá Evička“ sa tešila veľkej popularite. Zapojilo sa do nej všetkých 25 MŠ a v mesiacoch apríl - jún prešlo „kurzom prvej pomoci“ viac než 500 drobcov, ktorí neprekročili brány školy a školskú lavicu možno ešte vôbec nevideli.

Tohtoročnú tréningovú hru podporila a kvalitu podujatia zvýšila aj Nitrianska komunitná nadácia vecnou odmenou - detskými doktorskými kufríkmi, ktoré putovali do všetkých zúčastnených materských škôl. Poďakovanie za vydarenú akciu vyjadřila riaditeľka SČK odovzdaním diplomov jednotlivým materským školám prostredníctvom pani učiteliek, ktoré škôlkarov sprevádzali. Víťazmi boli všetky deti, lebo sa naučili,

že ak si niekto ublíži, treba mu ihneď pomôcť. Na otázku, kto sa už dokáže správať na ceste bezpečne a kto už má kúpenú školskú tašku, boli všetky ruky hore. Preto bolo namieste rozdať deťom reflexné nálepky s logom Bezpečnej komunity, ktorými si môžu ozdobiť tašky a zároveň budú slúžiť na ich lepšiu viditeľnosť na ceste do a zo školy. Organizátori projektu sa už teraz tešia na jeho ďalší ročník.

Erika Ambróziová

Tvorit' môže každý, nielen umelci

Na vernisáži 2. ročníka projektu Tvorit' môže každý! sa zrkadlili prejavy radosti a šťastia z vlastnej tvorby. Do Nitrianskej galérie si pre pochvalu a ocenenia prišli deti, ktoré sa zapojili do tohto výnimočného projektu, pochádzajúceho z autorskej dielne galerijnej pedagogičky Eleny Tarábkovej. „Od 3. marca do 26. mája sme sa stretávali v galérii na šiestich celodenných výtvarných dielňach,“ prezradila E. Tarábková systém projektu. Súbežne

počas celého obdobia boli vo Farebnej galérii vystavené umelecké diela zo zbierok NG od významných slovenských. Žiaci sa mohli dozvedieť viac o tajomstvách výtvarnej tvorby, ale čo je hlavné, sami sa mohli realizovať a výtvarne tvoriť v klasických a alternatívnych výtvarných technikách. Vyskúšali si kresbu, maľbu, grafiku, modelovanie, sochárstvo ako i realizáciu objektu.“

Do výtvarných tvorivých dielní sa zapojilo 106 žiakov

a 34 učiteľov. Spoločne vytvorili 339 prác, z nich je vystavených 188 autorských prác a 12 kolektívnych. Ocenenia si prevzalo 18 najlepších žiakov, deviat z nich získali 9 hlavné ceny. vyzdvihnúť sa dá práca Ladislav Ikryho, Ivana Krivosudského, Daniela Toroka, Patrika Trúchleho, Michaely Batelovej a Timoteja Orlička. Ich výtvarný prejav je na takej úrovni, že by pokojne mohli navštevovať ZUŠ.

L. Synaková

Eva Večerová sadila v Tatrách stromčeky

sa aktívne zúčastnili výsadby prvých 50 ks sadeníc limby. Symbolická výsadba bola súčasťou rozsiahlej podpory spoločnosti Henkel Slovensko, ktorá sa rozhodla prispieť k zlepšeniu životného prostredia na Slovensku a zorganizovala verejnú zbierku s motívom Vy A Essensity Tatrám. Zbierka bola zriadená za účelom podpory životného prostredia, prírody a krajiny

v oblastiach Vysokých Tatier, ktoré v novembri 2004 nemilosrdne spustošila víchrica. Cieľom zbierky bolo zabezpečiť a zrealizovať výsadbu stromčekov a pomôcť tak pri obnove tatranských lesov. Účasť na tejto akcii považuje Divadlo Andreja Bagara v Nitre za veľkú česť a zároveň za príležitosť ukázať, že kultúra a životné prostredia sú vo vzájomnej symbióze. **(EB)**

Divadlo Andreja Bagara v Nitre prijalo ponuku spoločnosti Schwarzkopf Professional a týždenníka Slovenka a zúčastnilo sa na výsadbe nových stromčekov vo Vysokých Tatrách, v oblasti Popradského plesa. Táto zmysluplná akcia sa uskutočnila v stredu 19. mája. Nitrianske divadlo zastupovala herečka Eva Večerová a tlačová tajomníčka Eva Bányiová, ktoré

Pouličný horor v mestskom parku Na Sihoti

Bodku za sezónou Starého divadla v Nitre urobil „pouličný horor“ na motívy Prostonárodných slovenských povestí Pavla Dobšinského. Diváci si predstavenie Žena, Pánboh, Čertisko a sedem zakliatych pozreli v Mestskom parku na Sihoti. Pouličný horor priniesol situačné aj dejové napätie, slovný i inscenačný humor, výbornú

scénickú hudbu, piesne Andreja Kalinku a nápaditú scénografiu Nataše Štefunkovej. Inscenácia bola o tom, ako žena lásku hľadá, Pána Boha urazí, sedem zakliatych „trápičov“ porazí a napokon vytúžený lásku naozaj nájde. Príbeh napísal a zrežiroval naozajstný majster tohto žánru Jakub Nvota, spoluzakladateľ Túlavého divadla.

V inscenácii sa predstavia Oľga Schrameková (Kleopatru), Ivan Gontko (Pánboh), Milan Vojtela/Radovan Hudec (Smrťihlav, Lomidrevo a Tibor), Lucia Korená/Katka Petrusová (Laktibrada, Krčmárka, Anjelský výbor), Danica Hudáková (Čarodej, Anjelský výbor) a Miloš Kusenda (Svenčí gazda, Mataj, Anjelský výbor). **(LS)**

Časy sa menia

Starí latinici tvrdili: „Tempora mutabuntur, nos et mutamur in illis“ - „Časy sa menia a my sa meníme s nimi.“ Na platnosti tohto výroku sa nezmenilo nič ani po stáročiach. Rovnako je to s nami - ľuďmi 21. storočia. Meníme sa spolu s časom. Meníme sa s prostredím a v prostredí. Sme iní ako boli ľudia pred desiatimi, či dvadsiatimi, či päťdesiatimi rokmi. Čím sa odlišujeme? Odevom, do ktorého zahalujeme svoje telo, technikou, ktorá nám uľahčuje bežný život, výživnejšou, resp. viac chemickou stravou, spôsobom života, životným tempom, ktorým sme prinútení žiť. V boji s časom nám pomáha mobil, automobil, lietadlo - zabudli sme chodiť pešo. V boji s informáciami je nám zas po ruke internet. Rýchlosť, priestor a možno aj čas sa nám zdajú byť neobmedzenými. Naivne si pritom myslíme, že sme iní ako ľudia, ktorí na tejto zemi žili pred stáročiami. Vo svojej naivite (a možno pýche a nadutosti) sa nazdávame, že nás teší jediné: mať čo najviac elvéčiek (pozn. aut.: listov vlastníctva). Žiaľ, až po čase zistíme, že v zlomku sekundy, keď niečo získame, sa tento slasťný pocit rozplynie ako snehová vločka a my sa opäť ocitáme v opojení k niečomu sa dostať a niečo si kúpiť. Až po čase zistíme, že skutočné šťastie nespočíva vo vlastníctve predmetov.

Toto zistenie nás však stálo more času, vypätia síl, aj zanedbávanie „dobrého“. Všetko to bol len klam. Naše pechorenie sa za „vecami“ vôbec nestálo zato. Zbadáme, že nie sme ani šťastnejší, ani spokojnejší. A opäť sa vyberieme hľadať šťastie inde.

Ludmila Synaková

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,
Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk
Primátor mesta: doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.
e-mail: primator@nitra.sk
Zástupca primátora: Ing. František Baláž
e-mail: balaz@msunitra.sk
Zástupca primátora: Štefan Štefek
e-mail: stefek@msunitra.sk
Prednosta MsÚ: JUDr. Igor Kršiak
e-mail: prednosta@msunitra.sk
Hlavný kontrolór: Ing. František Halmo
e-mail: halmo@msunitra.sk
Web stránka: www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: (prízemie budovy vpravo), po, ut, št: 8.00 - 15.00, str: 8.00 - 16.45, pi: 8.00 - 13.45, so: 8.00 - 12.00 (podateľňa a pokladnica).
Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, poradenstvo - projekt Solidarita s občanom, útvár soc. služieb, odd. miestnych daní a poplatkov, podateľňa, NISYS.

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.mspnitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS. Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránka: www.nitra.sk

NITRA kultúrno-spoločenský mesačník. Vychádza vždy 1. v mesiaci. Vydáva Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre. Redaktorka: **Mgr. Ludmila Synaková**. Predseda Redakčnej rady Mesta Nitra: **Ing. František Baláž**, podpredsedníčka: **Mgr. Renáta Kolenčíková**, členovia Redakčnej rady Mesta Nitra: JUDr. Ivana Buranská, Mgr. Andrej Jančovič, Mgr. Michala Kopčeková, Mgr. Ludmila Synaková, Mgr. Mariana Záturová. Adresa redakcie: **Mestský úrad, Štefánikova tr. 60, 950 06 Nitra**, číslo tel.: **6502 396**, e-mail: synakova@msunitra.sk. Sadzba a tlač: **Cart print, s. r. o.**, Nitra. Evidenčné číslo: EV 3918/09. Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685. Uzávierka čísla: 15. 6. 2010, zadané do tlače 21. 6. 2010.